

НАШОМУ УНІВЕРСИТЕТОВІ – 50 РОКІВ!

М. К. Г. Т. П. Г. И. - Г. П. К. Р. П. И. Г. Д. К. P. K. E. S. P. K. *

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 10(195)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
31 травня 2007 року

ПРИВІТАННЯ МІНІСТРА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Міністерство охорони здоров'я України вітає колектив Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського з 50-річчям з дня заснування.

Заснований 1957 р. як Тернопільський державний медичний інститут, в подальшому медична академія, а з 2004 року Тернопільський державний медичний університет імені Івана Яковича Горбачевського пройшов славетний шлях і нині відомий як потужний європейський заклад медичної та фармацевтичної освіти.

За роки існування в університеті підготовлено майже 15 тисяч лікарів та підвищено кваліфікацію 30 тисяч спеціалістів. Понад 500 випускників університету стали кандидатами медичних наук та 94 – докторами медичних наук, професорами. Багато випускників стали заслуженими лікарями України та визначними організаторами охорони здоров'я. Професорсько-викладацький склад Тернопільського медичного університету на дві третини складається з його випускників.

Навчально-виховний процес в університеті здійснюють 76 докторів наук, професорів і 278 кандидатів наук, доцентів. Серед них – 8 заслужених діячів науки і техніки України, один лауреат Державної премії України в галузі науки та техніки, три заслужені винахідники України та три заслужені лікарі України.

За 50 років в університеті захищено 156 докторських і 684 кандидатських дисертацій, отримано 608 авторських свідоцтв і патентів на винаходи, опубліковано 20 тисяч наукових праць, у т. ч. 189 монографій. Лише за час функціонування видавництва «Укрмедкнига» з 1997 р. випущено 162 підручники і навчальні посібники. Викладачі університету створили майже 250 навчальних мультимедійних компакт-дисків, які містять електронні підручники та навчальні відеофільми.

Нині в університеті за 8 спеціальностями навчаються понад 3000 студентів, з яких майже 500 іноземних громадян з 32 країн світу. Відповідно до угоди про співробітництво з університетом Південної Кароліни, Апстейт (США). Тернопільський медичний університет створив умови для навчання в інституті медсестринства (підрозділі університету) американських громадян.

За організацію міжнародної діяльності та успішне налагодження плідних контактів з європейськими та американськими медичними закладами і, таким чином, за сприяння європейській і євроатлантичній інтеграції України 2006 року Тернопільський державний медичний університет було нагороджено дипломом Міжнародної академії рейтингових технологій і соціології «Золота фортуна».

У дні святкування ювілею Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Міністерство охорони здоров'я України бажає професорсько-викладацькому складу, студентам і співробітникам насамперед міцного здоров'я, подальших успіхів у справі підготовки висококваліфікованих медичних і фармацевтичних кадрів, розвитку медичної науки, відмінного навчання та творчих звершень на благо охорони здоров'я народу України.

Ю.О. ГАЙДАЄВ,
Міністр охорони здоров'я України

ВІДМІННИКИ НАВЧАННЯ

Наталія ВОЛОТОВСЬКА – шестикурсниця медфакультету

СЛОВО ДО ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ

Я б не вірила, що час – метеорит, який мчить крізь Всесвіт безупинно. Але вже минуло аж шість літ, як життя з'єднала з медициною. Так, аж шість! А все – неначе вчора: Червень, мрій і півоній цвіт. Проводжає нас назавжди школа із дитинства у дорослий світ. А вже в липні ми – абітурієнти, океан тривоги хлюпоче в серці... Й ось нарешті в мирну армію студентів нас призвав окраєць літа – серпень. Все це було з нами, а не з іншими: і прекрасно й важко водночас. І тому не прозою, а віршами оживає в пам'яті той час. То вишневий цвіт, то заметільний, то семестрів невловимий біг... Колір наулюбленіший – білий. Якоюсь сам собою переміг. Бо для лікарів він – наше свято, хоч і бачать його день при дні. Та не терплять плям білі халати (Сонце терпить, а халати – ні!). Альма-матер наша, наша доле! Що із того, що летять літа? Ми тебе не зрадімо ніколи, збережем в серцях на все життя. Півстоліття – чи ж це вік для Вічності? Ні, пелюстка в сонячній росі... Але в день такий її Величності – Альма-матері ми вклонимося всі. Ми – її студенти й педагоги, першоккурсники й випускники, вдячно й низько вклонимося в ноги в мить таку – спинять біг роки. Ти такий ще юний і такий вже славетний, ти спроможний на високий, гордий лет! Сонце, що дарує знань яскраве сяйво, – наш ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ!

Наталія ВОЛОТОВСЬКА,
студентка ТДМУ

ЗДОБУТКИ

Журнал «Корреспондент» опублікував рейтинг університетів за опитуванням працівників та працевдавців. Сюди увійшли сорок вищих навчальних закладів України за напрямком – класичні університети, а також технічні, економічні, правові, медичні, педагогічні ВНЗ і ті, де готують кадри для культури та мистецтва.

Під час складання рейтингу «Кор-

ТДМУ – СЕРЕД ЛІДЕРІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

«Корреспондент» проаналізував дані 350-ти ВНЗ країни – всіх, хто має третій та четвертий рівень акредитації, – надані цими ж навчальними закладами та Міністерством освіти й науки, а також думки 13-ти провідних вітчизняних кадрових агентств та Конфедерації роботодавців України.

Головними критеріями у складанні рейтинга були конкурси при вступі, як свідчення популярності ВНЗ та оцінка роботодавців як показник потреби їхніх випускників на ринку праці.

Сукупні дані з різних показників визначили позицію кожного ВНЗ у рейтингу. Подаємо їх із журналу «Корреспондент».

Корреспондент

Лідери вищого образования

Назва вузу	Відсоток роботодавців, які вважали вуз «найкращим» (із 100)	Кількість пропозицій вакансій на вуз (із 100)	Кількість студентів на співвідношення 1:1000	Більше 50% ступенів та спеціальностей вважали необхідними (із 100)	Середній конкурс на місце в 2006 році (із 100)	Відсоток зарплати випускників (із 100)	Кількість вакансій на вуз (із 100)	Відсоток зарплати випускників (із 100)	Відсоток зарплати випускників (із 100)	Всього	Адрес вузу та його сайт в інтернеті	Телефон вузу
Національний медичний університет ім. А. Богомольця (Київ)	1 = 2	205 = 10,25	8.328 = 8,33	56% = 1	4,75 = 9,5	800.000 = 0,8	1	1	1	34,80	бул. Т. Шевченка, 13, г. Київ www.nmu.edu.ua	(044) 234-40-62
Криворізький державний медичний університет ім. С. Георгієвського	–	87 = 4,35	4.700 = 4,7	31% = 0	6,575 = 13,15	600.000 = 0,6	1	0	0	23,80	бул. Леніна, 5/7, г. Сімферополь www.cdmu.com	(0652) 25-47-11, 25-48-04
Тернопільський державний медичний університет ім. І. Горбачевського	–	79 = 3,95	3.045 = 3,05	51% = 1	3,2 = 6,4	384.300 = 0,38	1	1	1	17,78	пл. Свободи, 1, г. Тернопіль www.tdmu.edu.ua	(0352) 52-44-32
Харківський державний медичний університет	–	113 = 5,65	4.917 = 4,92	51,4% = 1	1,89 = 3,78	1.004.000 = 1	1	0	0	17,35	пр. Леніна, 4, г. Харків www.khdmu.bestnet.ua	(067) 705-07-11
Одеський державний медичний університет	–	118 = 5,9	3.000 = 3	49% = 0	2,5 = 5	1.000.000 = 1	1	1	0	16,90	Ватиківський переулок, 2, г. Одеса www.odmu.od.ua	(0482) 23-33-24

РЕКТОР ТДМУ ЛЕОНІД КОВАЛЬЧУК: «ВПЕВНЕНИЙ, ЩО НАШІ ВИПУСКНИКИ СТАНОВИТИМУТЬ ГІДНУ КОНКУРЕНЦІЮ МЕДИКАМ СВІТУ»

– Медичному університету – п'ятдесят! Як оцінюєте їх? І які маєте плани на майбутнє?

– Вважаю, що пройдено великий шлях, сповнений самовідданої праці наших науковців, викладачів, студентів. З погляду історії це, здається, не такий вже й великий період, але для нашого колективу – то особлива цифра, знаменна дата. Це той відрізок часу, за який відбулося становлення нашого медичного закладу – спочатку інституту, потім академії, і зараз – університету. Нині – він один з провідних у медичній галузі в Україні, потужний навчальний заклад європейського типу. Зараз чимало зроблено щодо покращення матеріально-технічної, наукової бази. Звісно, я б хотів, аби наш ВНЗ був ще кращим, бо ж, погодьтеся, вдосконаленню немає меж. А ще ми здобули те, чим пишаюся – надзвичайно згуртований, енергійний, професійний колектив однодумців. Це потужна команда фахівців своєї справи – професорсько-викладацького складу, структурних підрозділів університету, люди, з якими можна вирішувати важливі завдання, створювати фантастичні проекти. Торік на засіданні вченої ради була затверджена концепція розвитку ТДМУ. Хочу зауважити – не як данину моді чи, як кажуть, «для галочки» ми створювали цей документ, а для того, аби чітко визначити орієнтири: куди рухатися, що робити. Спочатку проект концепції обговорювали на конференціях, кафедрах, засіданнях. Студенти та викладачі вносили свої корективи, пропозиції, ми вивчили досвід європейських та американських університетів. Понад 40 викладачів ТДМУ протягом року стажувалися в університетах США та Європи. Користуючись нагодою, хочу висловити щиро вдячність керівникам цих навчальних закладів: ректорів Університету Південної Кароліни, Апстейт Джону Стоквеллу, директорів центру міжнародних зв'язків цього ж закладу Роджісу Роубу, деканові медсестринської школи ім. Мері Блек Марші Доуел, ректорів Віденського медичного університету В. Шютцу, ректорів Словацького медичного університету Я. Штенцлю, декану медичного факультету Карлового університету (Прага), доктору Зімі, директорів інституту біохімії, доктору Штіпеку, віце-реktorів Шльонської медичної академії Яну Зейді, професорів Московської медико-стоматологічної академії Івану Яремю та всім зарубіжним колегам, які співпрацюють з нами. Сподіваюся, що усі вони, а також інші іноземні колеги прийдуть на свят-

З часу заснування в Європі першого університету минуло не одне століття. Але й нині європейські університети не лише виконують науково-освітні завдання, а й формують особистість – активну, цілеспрямовану, ініціативну, виховану на засадах справедливості, людяності, честі. Не втратив і дорожить цими традиціями й Тернопільський державний медичний університет імені Івана Горбачевського, який відзначає своє півстоліття. Про славний літопис та нинішнє життя університету розповідає його ректор, член-кореспондент АМН України, професор Леонід КОВАЛЬЧУК.

кування ювілею нашого університету 1-2 червня. А щодо концепції, то нині – вона успішно реалізовується. Основне завдання, яке стоїть перед нами у світлі концепції – адаптувати освіту в нашому ВНЗ до європейських і світових медичних освітніх стандартів.

Компас університету – інтеграція у світовий медичний освітній простір. Маємо на меті зберегти засади, вітчизняної медичної школи (до речі, вона є однією з кращих, переконалися в цьому, вивчаючи досвід зарубіжних університетів), адаптувавши систему медичної освіти до світової. Сучасний світ нині такий, що вимагає міграції студентів, вільного пересування викладачів для співпраці із зарубіжними колегами. Тому без сучасної, адаптованої до світової, навчальної системи, – не обійтися. Ясна річ, впоратися з цим завданням нелегко, адже воно має багато складових.

По-перше, потрібно виконати згідно з Берлінським Комюніке 2003 року рекомендації Європейської асоціації з підвищення якості вищої освіти – це сім внутрішніх стандартів і низка зовнішніх. ВНЗ повинен їх виконати, аби гідно 2010 року пройти європейську акредитацію. За її результатами буде визначатися визнання українських дипломів у світі, хоча нині їх вже визнали й у багатьох країнах.

Варто сказати, що більшість проектів, визначених у концепції нині успішно здійснюємо. І допомагає у цьому, крім вагомому наукового корпусу кафедр, й численний студентський колектив. До речі, хочу зазначити, у нас – особ-

ливо студенти, про це мовлять й викладачі інших університетів, яких запрошуємо читати лекції. Особливо вони підкреслюють з якою сумлінністю хлопці і дівчата готуються до занять, їхнє бажання отримувати нові знання. Звісно, я тішуся. Справді, є розуміння й усвідомлення того, що потрібно рухатися вперед, бо ж відомо: якщо зупиняєшся – то вже відстаєш. Зупинятися не можна,

якщо хочеш чогось досягти. Між іншим й досягнуто вже чимало – нині навчальні предмети, програми адаптовані до європейських, в університеті створений власний Web-портал. Кожний викладач, студент на університетському Web-сайті має власну сторінку, електронну адресу, на яку автоматично надсилають результати іспитів, інші необхідні матеріали, повідомлення деканатів. Студент будь-якого факультету чи курсу, групи може знайти на сайті текстовий матеріал з необхідної йому теми, ознайомитися з відеофільмами та й взагалі отримати найсучаснішу інформацію. Скористатися нашими матеріалами можуть студенти й інших ВНЗ – нині ви-

дано 250 електронних підручників з медико-біологічних дисциплін, ми – попереду у цій царині.

– До речі, й у рейтингу лідерів закладів вищої освіти в Україні, які опублікував нещодавно журнал «Кореспондент», ТДМУ третій у п'ятірці найкращих серед медичних ВНЗ?

– Для мене, звісно, приємно було почути цю звістку. Останніми роками наш університет серед 18 медичних ВНЗ України за результатами зовнішнього державного тестування («Крок-1», «Крок-2», «Крок-3») також входить у першу п'ятірку і часто займає перші місця. Сприяло цьому створення в нашому закладі власного Центру незалежного тестування студентів, за аналогією того, який діє у Віденському медуніверситеті. Такий Центр й справді об'єктивно оцінює знання студентів, до того ж це один із семи стандартів Європейської асоціації покращення якості освіти. Примітно, що викладач у такому випадку не має жодного стосунку до оцінки, адже усі результати комп'ютерного тестування автоматично розсилаються на електронні адреси студентів. Ніхто, крім самого студента, не може вплинути на оцінювання знань.

– Леоніде Якимовичу, нині у Тернопільському медичному університеті створено чимало інноваційних проектів. Як оцінюєте власний внесок у діяльність ВНЗ?

– З цього приводу мені пригадалася фраза Ньютона. Коли його запитали, чому так високо стоїть у світі фізики, він відповів: «Я просто став на плечі гігантів». Так і з новачками. Насамперед для мене важлива традиція. Гадаю, що кожен з ректорів вніс свою, досить вагомую частку в розвиток нашого університету. Нині маємо та використовуємо ту матеріально-технічну базу, що створив перший ректор Петро Омелянович Огій – майже всі університетські споруди побудовані під його керівництвом. Чимало зробив для розвитку закладу Іван Ілліч Гетьман, який, на жаль, передчасно пішов із життя. Понад 16 років університетом опікувався Іван Семенович Сміян. Саме за його часів інститут став академією, почала розвиватися медсестринська справа. Тому, вважаю, що на становлення ТДМУ впливали усі ці особистості. Я намагався продовжити ці традиції і робити те, чого вимагав час – а він, звісно, потребував реформ. Але коли мова йде про інновації, реформування, надзвичайно обережно ставлюся до цих понять. У такому випадку дуже важливо не

50 років ТДМУ... Пройдено великий шлях, сповнений самовідданої праці наших науковців, викладачів, студентів. З погляду історії це, здається, не такий вже й великий період, але для нашого колективу – то особлива цифра, знаменна дата. Це той відрізок часу, за який відбулося становлення нашого медичного закладу – спочатку інституту, потім академії, і зараз – університету. Нині – він один з провідних у медичній галузі в Україні, потужний навчальний заклад європейського типу.

втратити те, що створювало ціле покоління науковців, а саме – основні засади національної вищої медичної школи, які довели свою життєздатність, до того ж навіть при недостатньому фінансуванні. Для мене реформування означає вдосконалення української системи вищої медичної освіти та її адаптацію до світової, зокрема, європейської.

– Що непокоїть нині Вас, як керівника медичного ВНЗ?

– Справді, є багато проблем, які нині покликани розв'язувати ректор, серед них найбільше непокоїть фінансування. Є багато планів, нових проектів, які без належної підтримки, на жаль, можуть не відбутися. До того ж, предмет мого постійного розмірковування – як фінансово забезпечити інші царини діяльності університету. Щоправда, у цьому мені допомагають, і я їм за це щиро вдячний, спеціалісти фінансово-економічного підрозділу. Це головний бухгалтер Тетяна Мудрик, заступник ректора з економічних питань Валентина Піжинська та інші спеціалісти адміністративно-господарського підрозділу.

– Леоніде Якимовичу, яким уявляєте Тернопільський медичний університет, скажімо, через десять років?

– Бачу альма-матер як новітній медичний заклад, акредитований Європейською асоціацією, з потужною матеріально-технічною, науковою, лікувальною базою. Його дипломи визнають в усіх країнах світу, випускники здатні конкурувати не тільки на європейському та американському, а й українському ринках праці, де до того часу будуть створені для них гідні умови. А нині для мене найбільша втіха – й надалі працювати для того, щоб наша Україна збагачувалася освіченими, відданими пацієнту лікарями.

Лариса ЛУКАЩУК

Редактор **Олег КИЧУРА**
Творчий колектив: **Лариса ЛУКАЩУК,**
Оксана БУСЬКА,
Ярослав СТАРЕПРАВО
Комп'ютерна група: **Руслан ГУМЕНЮК,**
Марія ШОБСЬКА

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52 80 09; 43-49-56**
E-mail **academia@tdmu.edu.ua**

Засновники:
Тернопільський
державний університет
ім. І.Я. Горбачевського,
управління охорони здоров'я
облдержадміністрації

Видавець:
Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
Індекс **23292**

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікації.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 300 від 19.12.2000
видане
управлінням у справах
преси та інформації
облдержадміністрації

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 2 друк. арк.
Наклад – 2000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Терно-
пільському
державному університеті
ім. І.Я. Горбачевського.
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

ВІТАННЯ

З 50-РІЧЧЯМ, УНІВЕРСИТЕТЕ!

Василь МАРЦЕНЮК, перший проректор ТДМУ, професор

Вельмишановні професори, викладачі, студенти та випускники Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського! Сердечно вітаю Вас із знаменною датою – 50-річчям заснування. Наш вищий медичний навчальний заклад є широковідомим національним осередком підготовки та виховання майбутніх лікарів і провізорів, потужним генератором прогресивних ідей і вагомим результатом у фундаментальних та прикладних дослідженнях з медицини.

Протягом своєї півстолітньої історії університет дав путівки в життя багатьом тисячам молодих лікарів і учених, які зробили вели-

кий внесок у вітчизняну та світову медичну науку. Серед співробітників Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського чимало видатних постатей у медичній галузі, які очолюють важливі напрями у розвитку медичної науки й практики. Тож молодшому поколінню є на кого рівнятися і у кого оволодівати премудростями обраного фаху, щоб у найближчому майбутньому піднятися на олімп професійної майстерності.

У своє 50-річчя колектив університету не спочиває на лаврах, а перебуває в постійному творчому пошуку – запроваджує методику навчального процесу, які орієнтовані на світову інтеграцію; на озброєння підготовки медичних фахівців бере найновіші інформаційні технології; розширює обрії міжнародної співпраці.

Тож щиро зичу Вам доброго здоров'я, творчого натхнення, добробуту й довголіття. Нехай щастя, успіх і злагода будуть вашими незмінними супутниками назавжди!

Ігор ГОСПОДАРЬСЬКИЙ, проректор з наукової роботи, доцент

50 років – це перша серйозна історична віха у розвитку нашого університету. Без сумніву, протягом цього часу досягнуті серйозні здобутки в навчальному, науковому, лікувальному процесах. Як результат – ТДМУ нині серед лідерів вітчизняної медичної освіти. Зокрема, тільки протягом місяця, що передував ювілею, науковці нашого ВНЗ захистили п'ять докторських дисертацій. Вірю, що взяті нами високі теми

розвитку будуть збережені й надалі.

Щиро вітаю професорсько-викладацький склад університету, усіх працівників, студентів з ювілеєм, бажаю натхнення у роботі, творчих здобутків і міцного здоров'я.

Олександр ЯШАН, проректор з лікувальної роботи ТДМУ, професор

Як швидко плине час... Здається, це було вчора: 1966 рік, переїзд моєї родини з Києва до Тернополя, де батько очолює кафедру отоларингології медінституту, а потім я – студент, кандидат медичних наук, професор ТДМУ. Майже вся історія медичного університету творилася на моїх очах, а нині, в епоху кардинальних перетворень, пишаюся тим, що й моя праця слугує процвітання та майбутньому ТДМУ.

Відомо, що рівень розвитку кожного суспільства визначається рівнем організації охорони здоров'я. Ось чому серед пріоритетів

вищої медичної школи – підготовка висококваліфікованого фахівця згідно з європейськими стандартами, реформування та інтеграція у систему охорони здоров'я розвинених країн світу. Тішуся, що у день свого 50-річчя наш університет – в авангарді цих змін.
Зі святом, рідний ТДМУ!

Ігор МИСУЛА, проректор з навчальної роботи, професор

П'ятдесятилітній ювілей нашого університету зустрічаю з великою радістю в душі. З невеликого навчального закладу він став сучасним, передовим університетом, який впроваджує європейські засади організації навчального процесу і дає високий рівень знань.

До цих здобутків доклалися не одне покоління працівників університету, але передовим

у цьому заслуга нашого ректора, члена кореспондента АМН України, професора Леоніда Ковальчука. З оптимізмом дивлюся в майбутнє нашого навчального закладу й впевнений, що нас чекають нові великі звернення.

Олег СЛАБИЙ, проректор з навчально-виховного процесу та соціальних питань

Славний п'ятдесятилітній шлях нашого навчального закладу – це насамперед ті успішні перетворення, які піднесли його до рівня європейського університету, випускників якого можна зустріти у найвіддаленіших кутках планети. Нині навчальний процес у ТДМУ відповідає всім вимогам європейських стандартів. Для мене, колишнього випускника ТДМУ, велика честь трудитися. Радію, що частинка моїх ста-

рань впливається у «монолітний сплав» тієї великої справи, яку творило не одне покоління викладачів університету. У ці святкові дні – мої найкращі вітання працівникам, студентам та випускникам нашого ВНЗ.

СТУДЕНТСЬКИЙ МЕРИДІАН

АБІТУРІЄНТ 2006 РОКУ ОСТАП ЯВОРСЬКИЙ, ВСТУПАЮЧИ ДО ТДМУ, НАБРАВ 148 БАЛІВ З 150

– З поміж усіх ВНЗ для навчання ти обрав ТДМУ ім. І. Горбачевського. Чому?

– Ще змалечку хотів стати лікарем. Як батько, який свого часу закінчив Тернопільський медичний університет (тоді ще – інститут) і нині працює хірургом в Гримайлівській дільничній лікарні Гусятинського району. Він – лікар і за фахом, і за покликанням. Багатьом людям своїми знаннями та своїм скальпелем тато приніс полегшення, подарував нове життя. Я ним пишаюся. Мене з дитинства батьки вчили бути чуйним до чужої біди. І ще казали: якщо хочеш стати лікарем, вчися на «відмінно», бо погані знання в цій професії неприпустимі.

Батьківську науку Остап засвоїв. Школу в Гримайлові юнак закінчив із золотою медаллю і подав документи в той самий вищий медичний навчальний заклад, де свого часу вчився і Богдан Іванович Яворський – до ТДМУ ім. І. Горбачевського. Нині це один з провідних вищих медичних закладів України.

Вступна кампанія, як і скрізь, розпочалася зі здачі документів в приймальню комісію. А оскільки колишні вступні екзамені замінили тестування, то жодних пілг для медалістів не було. Испити – на загальних підставах, шкала оцінювання одна для всіх. Тестові завдання – з мови, біології, хімії. Три варіанти, по 50 тестів в кожному. І три години на те, щоб написати.

– Важко було? – запитую у свого співрозмовника.

– Ні. Три години цілком дос-

татньо, щоб виконати всі завдання. За умови, звісно, що абітурієнт має міцні знання.

– У підсумку тебе зарахували студентом спочатку ...

– Медичного, а потім стоматологічного факультетів.

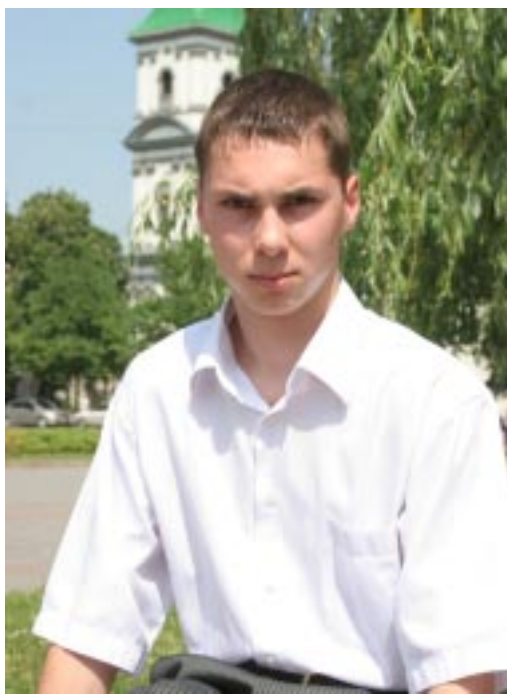
– Пригадуєш той день, коли стали відомі результати, і свої почуття у цю мить, коли збагнув, що став студентом омріяного ВНЗ?

– Звісно, такі хвилини не забуваються. Проте, що я вступив на медичний факультет, мені сказав батько. Побачив мене в списках зарахованих і зателефонував додому, щоб привітати. Тож до наступного тестування готувався з подвійним завзяттям, прагнучи закріпити успіх. Був посправжньому щасливий, коли після другого іспиту побачив своє прізвище першим у списку студентів, які зараховані на стоматологічний факультет, і довідався, що набрав найбільше балів: знову 148 з 150. Це була подвійна перемога і подвійна радість. А як тішилися батьки, молодша сестричка Катруся, вся родина!

– Чи вгавав, міркуючи який факультет обрати?

– Це був досить нелегкий вибір. З батьками радився. Зрештою, вирішив, що вчитимуся на стома-

тологічному, бо сучасна стоматологічна допомога відрізняється від радянської і дефіцит хороших фахівців у цій галузі відчувається. Хоча сама галузь розвивається

дуже інтенсивно. Стоматологічний факультет, де навчаюся, – дуже молодий. Йому лише три роки. Але вже створено потужну матеріально-технічну базу, маємо прекрасних викладачів.

– Чудово, коли мрія збувається, коли здібна дитина вступає до облюбованого навчального закладу. Гадаю, школа може пишатися такими випускниками. До речі, в школі з усіх предметів ти мав «відмінно», а які науки

Остапу Яворському лише вісімнадцять. Студентом нашого університету він став торік, продемонструвавши під час іспитів відмінні знання. Тестування проходив двічі, бо подав документи одночасно на два факультети – медичний та стоматологічний. І обидва рази результати тестових випробувань були вражаючими – абітурієнт набрав 148 балів з 150 можливих.

Наша розмова з Остапом, нині студентом стоматологічного факультету, розпочалася зі свіжих ще юнацьких спогадів про незабутнє абітурієнське літо.

вивчав з особливим інтересом?

– Математику. Легко вона мені давалася і я її дуже добре знав. Але медицина переважила.

– Розкажи, будь ласка, яким був для тебе перший рік студентського життя?

– Дуже цікавим, насиченим, багатим на нові враження й знайомства. Мені подобається вчитися. Кожен день додає знань, дарує щось нове. Вважаю, що мені дуже поталанило і з університетом, і з викладачами. Викликає захоплення педагогічний талант Ірини Майданюк, Антоніни Пришляк, Андрія Довбуша, Лідії Котляренко. Вони навчають студентів не лише знати й любити свій предмет – філософію, анатомію, гістологію, біологію, вони навчають нас мислити та вчитися все життя, поповнювати отриману інформацію, вдосконалювати і відшліфовувати здобуті знання. Вчимося ми за методикою «єдиного дня». Робочий тиждень становить п'ять днів, з них один – лекційний, чотири – для практичних занять. Така система мені подобається. Готуватися дуже зручно. Перший курс закінчив з добрими оцінками, а мав чотири екзамени і два диференційовані заліки. Результатом задоволений, як і студентським життям загалом.

– Побутові проблеми не допикають?

– Ні, живу в сучасному, дог-

лянському гуртожитку. Маю гарних друзів.

– Чи залишається часу ще на щось, окрім навчання?

– Навчання, звісно, потребує багато часу й зосередженості. Але й відпочивати треба вміти. У вільну хвилину люблю грати в футбол. У школі в нас не було спортзалу, а тут, в університеті, для занять спортом створені всі умови. Чи не тому більшість студентів – у добрій фізичній формі. Мої однокурсники теж зі спортом дружать.

– До речі, вони розповідають, що у тебе є ще одне захоплення – музика.

– Так, музика мені до душі. Нотну грамоту вивчив у Гримайлівській музичній школі. П'ять років навчався гри на сопілці, потім – на баяні. Баян мені від діда дістався. Для нашої сім'ї це вже не стільки інструмент, скільки реліквія, раритет. Голос старенький інструмент зберіг, але грати на ньому важко.

– А на сопілці граєш?

– Колись виступав з нею на сільській сцені. А зараз зрідка беру сопілку до рук. Коли приїжджаю додому, допомагаю батькам по господарству, на городі. Роботи в селі – море. Ось і зараз: почнуться канікули – поїду батькам допомагати. А з нового навчального року, з новими силами засяду знову за навчання.

Надія ГОРОШКО

НА НИВІ МЕДСЕСТРИНСТВА

Українська медична школа – оновлюється, реформується. Помітні кроки у цьому, як завжди, робить ТДМУ. Два роки тому тут відчинив двері перший в Україні навчально-науковий інститут медсестринства. Нині – це авторитетний навчальний заклад зі своєю інфраструктурою, колективом висококваліфікованих викладачів і навіть уже власними, вартими наслідування, традиціями.

– Світ медицини у постійному русі, час нині такий, що диктує нові умови – медична галузь потребує не тільки молодшого медичного спеціаліста, а й бакалавра, магістра, і це особливо важливо в умовах міжнародного розподілу ринку праці, – розповідає директор ННІ медсестринства Наталія Ліщенко. – Створюючи 2005 року цей заклад, мали на меті отримати таку організаційну структуру, яка б дала змогу запровадити навчальний процес для ступеневого здобуття всіх доступних в Україні освітньо-кваліфікаційних рівнів з медсестринства. Це означає, що студенти, які опанували перший ступінь медсестринської освіти та здобули звання молодшого спеціаліста за спеціальністю «сестринська справа», можуть успішно продовжити свою освіту у

Кожний студент легко знайде розташовані на Web-порталі університету матеріали для підготовки до практичних занять. Бібліотечний фонд постійно поповнюється англійськими та українськими підручниками.

Ще один аспект діяльності – міжнародне співробітництво. У рамках наукової співпраці та обміну досвідом у ННІ медсестринства частими гостями є спеціалісти медсестринської справи з Канади, Ізраїлю, Нідерландів, Бельгії, Данії, США, Саудівської Аравії. Успішно реалізують угоди, які укладені з компанією «Міжнародні медсестри» (США), університетом Південної Кароліни, Апстейт про перспективи медсестринської освіти.

Доречно зазначити, що з Університетом Південної Кароліни, Апстейт у ННІ медсестринства особливі стосунки – у сенсі обміну викладачами та студентами, спільної участі у конференціях, створенні нових навчальних програм. У лютому цього року на навчально-лікувальних базах Університету штату Південна Кароліна стажувалася група викладачів інституту. А у вересні

Наталія ЛІЩЕНКО

На початок літа (5-6 червня) заплановано й ще один захід – Всеукраїнську навчально-наукову конференцію за міжнародною участю «Медсестринство в Україні: досвід і перспективи». Як і у торік, у форумі візьмуть участь американські колеги з компанії «Міжнародні медсестри». Це президент – Білл Колеман, його заступники Діана Кул і Гейл Кроуфорд. Приїдуть також викладачі медсестринської школи ім. Мері Блек з Південної Кароліни та Нідерландів. Без сумніву, будуть на зібранні представники МОЗ України й очільники медсестринських закладів України.

Не без гордості Наталія Ліщенко розповідає про нещодавні здобутки. У січні цього року науковці інституту разом з колегами з Саксонського університету стали переможцями конкурсу на кращий проект, що буде фінансувати Міністерство закордонних справ Нідерландів. Примітно, що в цьому конкурсі брали участь науковці з різних країн світу, але наші перемогли, вигравши на значну суму грант. До проекту під назвою «Матра» залучені чотири українських медичних заклади – Одеський та Кримський університети, Черкаський медколедж, Києво-Могилянська академія, а також Асоціація медичних сестер України, організація «Червоний хрест», громадські філантропні об'єднання, а координувати його роботу в Україні буде Тернопільський медичний університет. Проект передбачає створення загальнонаціональної програми з медсестринства у сімейній медицині, її апробацію з подальшим впровадженням в систему вищої медичної освіти в Україні.

Щодо найближчої перспективи інституту, то серед запланованого – навчання американських медсестер за дворічною та чотирирічною програмою, навчання іноземних студентів за програмою, адаптованою до американської, з метою укладання контракту для роботи у США.

– Масмо намір ще й запровадити медсестринську магістратуру та докторантуру, розпочати роботу над створенням нової навчальної програми з громадського медсестринства за проектом «Матра», та багато іншого, – каже Наталія Ліщенко. – Звісно, зреалізувати задумане не легко, але з впевненістю можемо мовити: нашому колективу це під силу. Нині в інституті створено справжню команду фахівців медсестринства – всі вик-

ладачі нещодавно пройшли стажування за кордоном, зокрема, в університетах США та Канади, володіють англійською мовою, деякі з них дипломовані в англійськомовних країнах. Це запорука того, що навчальний процес в інституті буде зразковий, а саме відповідатиме вимогам європейських та світових освітніх стандартів.

З особливим захопленням Наталія Олександрівна розповідає про старшого лаборанта Ореста Корнецького. 15 років тому він разом з батьками виїхав до США. Отримавши освіту бакалавра медсестринства, Орест нещодавно повернувся в Україну. Нині він може виконувати всі функції викладача – відмінний лектор, обдарована педагогічним талантом та інтелектом молода людина. Але, на жаль, нинішній статус не дозволяє йому обійняти посаду викладача у вищому навчальному медичному закладі. Та є сподівання, що Орест закінчить магістратуру, аби стати повноцінним членом викладацького колективу.

– Наталіє Олександрівно, яким бачите інститут, скажімо, через 10 років?

– Мені, звісно, хотілося б, аби він був наповнений не тільки українськими, але й студентами з усього світу, які б при вступі надавали перевагу саме нашому закладу. А диплом бакалавра медсестринства Тернопільського медичного університету був би пріоритетним серед іноземних праце-

Орест КОРНЕЦЬКИЙ

давців. Сподіваюся, що інститут буде першим у запровадженні магістратури у медсестринстві, а згодом – і докторантури. І мрію про те, що у майбутньому будуть запроваджені дистанційні форми навчання, які є дуже важливими у післядипломній освіті, зокрема, за кордоном. Для викладачів вбачаю налагодження програм із тривалого стажування (терміном до трьох років). Дивлюся в майбутнє нашого закладу з впевненістю і оптимізмом. Переконана: він стане гідним зразком навчального закладу для здобуття престижної професії медичної сестри в Україні. Користуючись нагодою, хочу привітати усіх працівників Тернопільського медичного університету, його випускників, іноземних колег, студентів та усю медичну спільноту Тернопілля із знаменною подією – 50-літтям нашої альма-матер. Досягнуто чимало, але попереду – нові задуми й велике майбутнє. Тож здоров'я усім, щастя, благополуччя, достатку в родині! Нехай щедро родять посіяні зерна добрих справ, приносять задоволення, радість у кожному прожитому дні, який стане початком сходження до нових висот!

Лариса ЛУКАЩУК

бакалавраті, а відтак – магістратури та докторнатурі у цьому ж навчальному закладі. Варто також зазначити, що усі завдання, які нині розв'язують у навчально-науковому інституті медсестринства, здійснюють у контексті положень Болонської декларації в системі вищої медичної освіти.

Нині в інституті навчається 140 студентів. Тут готують медичних сестер I рівня акредитації, медичних сестер-бакалаврів і лаборантів-бакалаврів за II рівнем акредитації. Навчання проводять на 26 кафедрах Тернопільського медичного університету. Матеріально-технічна база закладу достатня для забезпечення на належному рівні навчального процесу та відпрацювання практичних навичок. До послуг студентів – навчальний корпус, куди входять дві навчальні кімнати на 40-45 робочих місць, комп'ютерна зала із сучасною апаратурою, лабораторія практичних навичок з новітніми тренажерами та муляжами, мультимедійним забезпеченням, лекційна аудиторія, кафетерій. На рівні та відповідно до Болонських засад зорганізували тут навчально-методичну роботу – ефективно використовують сучасну навчальну техніку, лабораторне обладнання, комп'ютерні технології.

до ТДМУ приїдуть навчатися студенти із США – на базі ННІ медсестринства відкрили Американську та міжнародну медсестринську школу. Тісна співпраця єднає навчально-науковий інститут медсестринства ТДМУ та університет Південної Кароліни – свої знання та досвід передають ректор доктор Джон Стоквелл, до речі, особистий друг ректора ТДМУ Леоніда Ковальчука, директор школи медсестринства, доктор Марша Доуел, директор центру міжнародних зв'язків, доктор Реджіс Роуб, які також стали уже добрими друзями ТДМУ. А на початку червня, як повідомила Наталія Ліщенко, в інституті знову чекають гостей – делегацію американських викладачів з медсестринської школи ім. Мері Блек, яка діє при Університеті Південної Кароліни. Впродовж двох тижнів заступник декана Гейл Кастерлайт, викладачі Бренда Джексон, Карен Піл, Сьюзен Дент працюватимуть в інституті – проведуть цикл лекцій, візьмуть участь в організації медичної практики, ресурсного центру для студентів, створенні навчальних тестів. Зустрінуться вони й з практикуючими медсестрами – працівниками обласної клінічної лікарні, відвідають історичні й культурні місця Тернополя, Києва.

Спогади

З ЛАВ ПЕРШИХ СТУДЕНТІВ

П'ятдесят років тому на перший курс навчання до новоствореного в Тернополі медінституту прийняли 210 осіб. Багато хто з них мав уже великий виробничий стаж. Пригадую, що батько навчався на шостому, а донька – на першому курсі.

Студенти ретельно відвідували лекції й конспектували матеріал. Підручників не вистачало або були застарілі. Готувалися до практичних занять у навчальних класах і читальній залі. «Анатомку» постійно заповнювали студенти. Хто прийшов пізніше – тому місця не дістало. Навчання на клінічних заняттях проводили за принципом: «Книжка чи конспект до хворого, та книжка чи конспект після хворого». Збір анамнезу, огляд, фізичні методи обстеження – це була основа формування клінічного мислення. Особливо цінною була методика самостійного закріплення набутих знань та умінь під час нічних чергувань та проходження літньої виробничої практики. Особливу увагу звертали на невідкладні стани: прийом пологів, допомога при гострих захворюваннях, травми інше. Чимало студентів поєднували навчання з роботою в лікувальних закладах. Серед студентів витав дух клятви Гіппократа та негласне змагання в навчанні. Ми мріяли стати не просто лікарями, а добрими лікарями.

Значним стимулом професійного зростання стали особисті звіти однокурсників перед товаришами на ювілейних зустрічах (10, 20, 30, 40 років). Вони перетворювалися у величне професійно-духовне свято. Кожен гордився своїми професійними та особистими успіхами. Відгуки про наших випускників були лише позитивними.

Понад 80 відсотків випускників 1957-1963 рр навчання здобули вищу лікарську категорію, 22 відсотки нагороджені значком «Відмінник охорони здоров'я», чотирьом присвоєно почесне звання «Заслужений лікар України», 24 – стали науковцями та викладачами. Їхні діти переважно продовжують професійні традиції батьків.

Піднімаючись сходами до актових залів, всі звертають увагу на стенд «Клятва Гіппократа». Зупиняються перед стендом студенти, молоді лікарі, гості. Але не всі знають, що це дар університету від перших випускників.

В ювілейні дні університету випускники з вдячною пам'яттю, навіть через десятиліття, згадують своїх вчителів. До таких, поза всякими сумнівами, належать: проф. П. Огій, перший ректор інституту, проф. Е. Бергер, проф. З. Гуде, доц. А. Василенко, проф. Ю. Коморовський, проф. К. Кованов, доц. Г. Конорпелько, проф. А. Мартинюк, проф. І. Мельник, проф. М. Скакун і інш.

Випускники-ветерани вітають з ювілеєм свою alma mater та складають доземний уклін.

**Василь ПРИШЛЯК,
доцент, заслужений лікар
України, староста курсу
1957-1963 рр.**

У НОГУ З ЧАСОМ

Нововведення значною мірою зумовлено впровадженням Болонської системи, яка передбачає наявність великих навчально-наукових підрозділів і створення потужної матеріальної бази, залучення кваліфікованого викладацького складу для розв'язання наукових і навчально-методичних проблем.

Кафедра має 16 добре обладнаних навчальних кімнат, бібліотеку, комп'ютерний клас з віртуальними навчальними програмами та навчальними лазерними компакт-дисками з під'єднанням комп'ютерів до мережі «Інтернет» та «Інтранет»; відділ програмного забезпечення та мультимедійної техніки, міні-друкарню, методкабінет, лекційну аудиторію.

На кафедрі працюють вісім докторів медичних наук, 5 доцентів, 22 асистенти. Нині очолювати колектив випало мені.

А тепер про деякі аспекти історії та навчального процесу — докладніше. Першою 1957 року на базі Тернопільської обласної лікарні була заснована кафедра факультетської терапії. Фундатором і першим завідувачем кафедри був доктор медичних наук, професор Іван Олександрович Мельник, який очолював кафедру з 1957 до 1965 та з 1979 до 1989 року. Його наступником став доктор медичних наук, професор Михайло Григорович Масик — учень М.Д.Стражеска, послідовник методу детального клінічного фізикального обстеження. З 1975 до 1978 року

Професор Микола ШВЕД

освіти ТДМУ Є.М. Стародубом; доктором медичних наук Р.О. Сабадшиним (нині — директор Рівненського медичного коледжу); професором, завідувачем кафедри шпитальної терапії №2 С.І. Білозецькою-Сміян.

Кафедра внутрішньої медицини традиційно була базовою для ґрунтовного вивчення інтерністики. При вивченні терапії завдання номер один — формування у студентів клінічного мислення, тож вивчення патології базується на синдромному підході до діагностики. Для покращення підготовки студентів до практичних занять видані методичні розробки з аудиторної та позааудиторної роботи. Методичні розробки постійно вдосконалюємо

любую побажання і рекомендації щодо вдосконалення практичних занять. Особливої уваги заслуговують традиційні для кафедри клінічні лекції з демонстрацією та клінічним аналізом стану хворого, що також сприяє набуттю клінічного мислення, підвищує практичну цінність лекційного матеріалу. В останні роки всі лекції читаються із застосуванням мультимедійного проектора. Співробітниками кафедри видано чотири навчальних компакт-диски.

При кафедрі працює студентський науковий гурток, в якому на засадах індивідуальних занять щорічно займається 25-40 студентів. Основні напрями діяльності — засвоєння сучасних методів діагностики (ультразвукове, реографічне і полярографічне дослідження, електрокардіографія) та фізіотерапевтичних і нетрадиційних методик лікування. За результатами останніх наукових розробок опубліковано 25 студентських робіт, 6 раціоналізаторських пропозицій, отримано 8 дипломів I-III ступенів, у тому числі на міжнародних студентських форумах (Франція, Туреччина, Білорусь). На кафедрі переконані (і життя підтверджує правильність цієї думки), що термін «студентська» наука дещо формальний, адже наукова робота може бути лише справжньою або вона відсутня взагалі. Тому гуртківців залучаємо до серйозних наукових досліджень, у тому числі — до виконання планової наукової тематики кафедри. Студенти, які успішно поєднують навчання з роботою у наукових гуртках, після закінчення академії отримують рекомендації, що благословляють до наукової праці. За останні п'ять років сім колишніх гуртківців захистили кандидатські дисертації й стали викладачами.

Традиційним для кафедри стало проведення студентських олімпіад з факультетської терапії та ендокринології. Зазвичай вони відбуваються у два тури, причому до першого залучаються всі студенти курсу. Олімпіади дозволяють виявляти найбільш обдарованих студентів, а відтак розробляється програма їх поглибленої підготовки з предмета, який найбільш полюбилися.

Традиційні напрямки наукових розробок співробітників кафедри — кардіологія, ендокринологія, гастроентерологія та ревматологія.

За період наукових досліджень у галузі ревматології сформована своя школа ревматологів. Результатом наукових досліджень стало видання трьох монографій і п'яти

Кафедра внутрішньої медицини з клінічною імунологією та алергологією ще зовсім молода. Створена 12 травня 2005 року за рішенням вченої ради та за наказом ректора Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського. Вона об'єднала під своїм дахом кафедри: факультетської терапії з ендокринологією, шпитальної терапії №1 з професійними хворобами, шпитальної терапії №2 з клінічною імунологією та алергологією. Клінічною базою укрупненої кафедри стала обласна клінічна лікарня та міська клінічна лікарня швидкої допомоги.

підручників: «Кардиогенний шок. Клинические и патофизиологические аспекты» 1993; «Избранные вопросы ревматологии» 1994, у 2 томах; «Клиническая фармакология и фармакотерапия в ревматологии» 1995; «Довідник фельдшера» 1997, 2т.; «Основи клінічної електрокардіографії» 2002 р.; «Медсестринство в терапії», 2004, «Клінічна ендокринологія в схемах і таблицях», 2006 р., «Терапія», 2007 р. Актуальність розроблюваної кафедрою наукової тематики, вагомий внесок співробітників у розвиток цієї проблеми засвідчило проведення на базі кафедри I-го конгресу ревматологів України (1993) й традиційних щорічних Всеукраїнських конференцій «Здобутки та перспективи внутрішньої медицини».

міста й області. На кафедрі обладнано кабінети функціональної діагностики, де проводяться ЕКГ, ЕхоКГ, реографічні та полікардіографічні дослідження, добовий моніторинг артеріального тиску, глікемії, рН-метрії.

У базових відділеннях обласної клінічної лікарні та центральних районних лікарнях впроваджено понад 50 нових методів діагностики і лікування. Зокрема, широко використовують антиоксиданти та імуномодулятори в ендокринологічній практиці і при захворюваннях опорно-рухового апарату, блокатори ангіотензинперетворюючого ферменту — при артеріальних гіпертензіях і серцевій недостатності, крезацин — у лікуванні шлунка та дванадцятипалої кишки. Професорсько-викла-

Лілія ГНАТЮК — облітерапевт, Ольга ЛАВРА — лікар-пульмонолог, Людмила ШВЕДОВА — завідувача пульмонологічним відділенням, Людмила БОДНАР — доцент, Анжела БОБ — асист. кафедри внутрішньої медицини на обході в пульмонологічному відділенні

Про потужний науковий потенціал колективу свідчать масштабні планові наукові роботи, публікації, статті в медичних журналах, активна участь викладачів у щорічних наукових конференціях університету, регіональних, всеукраїнських, міжнародних наукових конференціях і з'їздах, впровадження результатів наукових досліджень у практичну охорону здоров'я області та України.

Творчий доробок кафедри містить понад 1000 публікацій, сотні впроваджень і раціоналізаторських пропозицій, 16 авторських свідоцтв на винаходи, 12 патентів, 14 монографій, 8 підручників.

Наукові теми, які розробляють працівники кафедри, актуальні й нерозривно пов'язані з медичними проблемами сьогодення: вивчаються, зокрема, причини виникнення, механізми розвитку захворювань серця, суглобів, нирок, щитоподібної залози, патології шлунково-кишкового тракту, ведуться пошуки новітніх методів лікування.

Наукові доробки співробітників кафедри стали вагомим внеском у лікувальну-консультативну роботу базових відділень. Лікувальною базою кафедри є 6 відділень обласної лікарні, розраховані на 360 ліжок для пацієнтів з різнопрофільними захворюваннями.

Щорічно завідувач кафедри, професори та доценти в плановому і ургентному порядку консультують понад 2500 пацієнтів в обласній поліклініці та лікувальних закладах

дацький склад надає планову й ургентно-консультативну допомогу мешканцям Тернополя та області; щорічно готує кілька науково-практичних і клініко-морфологічних конференцій для лікарів обласної лікарні та області.

Рейтинг кафедри — це і розроблені тут методичні рекомендації: «Застосування ІАПФ при цукровому діабеті з серцево-судинною патологією», «Лікування артеріальної гіпертензії у вагітних», «Ревматизм, вади серця і вагітність», «Ендокринна патологія і вагітність», «Клінічна інтерпретація електрокардіограми і ехокардіограми», «Системна ензимотерапія в ревматології», «Діагностика та лікування хронічного пієлонефриту» тощо. Не втратили свого значення інші методичні розробки — з діагностики і невідкладної допомоги в ендокринології, ЕКГ-діагностиці і лікуванні аритмій, стосовно лікування вагітних, які хворіють на ревматизм із вадами серця та ендокринну патологію.

Загалом кафедра внутрішньої медицини як за кадровим складом, так і за результатами наукової, навчально-методичної та лікувальної роботи посідає провідне місце серед клінічних кафедр університету. Оптимальна організація праці, чітка система навчання та виховання дає змогу готувати добрих фахівців і національно свідомих будівників незалежної України.

**Микола ШВЕД,
професор**

Доц. Ігор ГОСПОДАРСЬКИЙ, проф. Світлана СМІЯН під час обходу у ревматологічному відділенні

кафедрою завідував доктор медичних наук, професор Петро Григор'єв, який нині є одним з провідних гастроентерологів Росії.

Очолую кафедру з 1989 року. Маю 6 підручників, 8 монографій, 6 винаходів і 4 патенти. Головний напрямок наукової діяльності — кардіологія, ревматологія.

Другою кафедрою терапевтичного спрямування стала кафедра госпітальної терапії, яку створено в серпні 1959 року. Фундатором і першим завідувачем кафедри був професор А.Г. Лепявко.

Потужний кадровий потенціал зростає на традиціях і здобутках нашого ВНЗ. Кафедра внутрішньої медицини пишається своїми вихованцями: заслуженим діячем науки, доктором медичних наук, професором І.І. Сахарчуком (нині він — завідувач кафедри терапії національного медичного університету); доктором медичних наук, професором Б.І. Рудиком, (працює на кафедрі терапії факультету післядипломної освіти нашого університету); доктором медичних наук, професором, завідувачем кафедри терапії факультету післядипломної

у методичному сенсі, поповнюємо найновішими науковими даними. Для оптимізації процесу підготовки до занять методичні матеріали видані друкарським способом і внесені на WEB-сторінку кафедри. Нове у навчальному процесі — викладання дисциплін іноземними мовами. Це сприяє ширшому використанню під час підготовки до занять іноземної літератури, стимулює освоєння студентами інформаційних комп'ютерних систем (Internet), оволодіння англійською, пришвидшило входження ТДМУ в Болонський процес. І у нострифікації дипломів відкрилися нові перспективи.

Динамічному розвитку сприяє творча атмосфера, обмін досвідом і продовження славних традицій. Зокрема, професори, доценти, практикують проведення показових занять, коли старші колеги діляться досвідом і педагогічним талантом з молодими. Незмінною є зацікавленість відкритими заняттями молодих викладачів з наступним детальним обговоренням на методичних нарадах, де аналізують допущені помилки, вислов-

МІЖНАРОДНІ ЛІТНІ СТУДЕНТСЬКІ ШКОЛИ-2007

Уперше торішнього літа стартували міжнародні студентські студії – ще один успішний проект ТДМУ. Майже сто майбутніх медиків та фармацевтів з університету штату Південна Кароліна (США), Московського державного та медико-стоматологічного університетів, Казахської та Шльонської медичних академій, Національного фармацевтичного університету (м. Харків), Тернопільського медуніверситету взяли у них участь. Цьогорічні літні школи відбудуться з 22 до 29 липня у навчально-оздоровчому комплексі «Червона калина» ТДМУ.

– Проведення щорічних літніх студентських шкіл є перспективним напрямком міжнародної діяльності нашого ВНЗ, – каже керівник відділу міжнародних зв'язків ТДМУ Наталія Лісничук. – Спілкування студентів з різних держав сприяє поглибленню знань про культурні та національні особливості інших країн світу, специфіку здобуття вищої медичної освіти у них, а також сприяє подальшому співробітництву й розвитку програм студентських взаємних обмінів.

Створюючи міжнародний проект, організатори мали на меті розширити можливості спілкування студентів з усього світу, здійснювати обмін академічним досвідом, у світлі сучасних освітніх стандартів. Основне завдання, яке покликана вирішувати інформативно-комунікативна програма Міжнародні літні студентські школи – налагодження партнерських стосунків між студентами вищих медичних навчальних закладів Європи, США та інших країн світу. За час літніх студій студенти матимуть можливість ознайомити нових друзів з національними традиціями, з ВНЗ, в яких навчаються. Вони також візьмуть участь у рольових іграх, ділових тренінгах, спортивних змаганнях, вдосконалять навички володіння англійською мовою. Цей проект, за словами організаторів, передбачає ще й проведення проблемно-орієнтованих занять, що якнайліпше сприятиме формуванню у студентів з різних країн навичок роботи в команді та розвиток лідерських якостей. На учасників програми чекає й цікаво зорганізоване дозвілля: екскурсії, ігри, відпочинок біля озера, пікніки, танцювальні класи, дискотеки.

– Хто може стати учасником програми?

– Взяти участь у конкурсному відборі до міжнародних літніх студентських шкіл можуть усі без

винятку студенти ТДМУ, – розповідає Наталія Лісничук. – Для цього потрібні насамперед добрі знання англійської («Сертифікат ТДМУ про рівень володіння англійською» не нижче III рівня).

– А як саме відбувається конкурс?

– Спершу студент повинен заповнити анкету. Її зразок можна знайти на університетському сайті у розділі «Міжнародні відносини», сторінка «Літні школи». Наступний етап – написання есе про свою країну, навчальний заклад англійською мовою, а завершальний – співбесіда на володіння англійською мовою. Анкету та есе бажачий стати учасником проекту повинен подати у відділ міжнародних зв'язків ТДМУ, де згодом оргкомітет проведе конкурсний відбір. Цього року вже маємо 60 заявок на участь у конкурсі, але ще продовжуємо їх приймати. Щодо закордонних учасників програми, то їх визначає університет – партнер, в якому навчається студент. Для прикладу: торік, як розповідали учасники з Казахської медакадемії, їм довелося пройти досить суворий кастинг, адже із 150 претендентів відібрали лише п'ять. Примітно, що учасники торішніх студентських студій продовжили спілкування і нині листуються через Інтернет, словом, подружилися.

Лілія ЛУКАШ

Українські та американські студенти під час літніх студій-2006

ВІДВІДИНИ ТРАНСПЛАНТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ В ЗАПОРІЖЖІ

У рамках проекту Organ Donation Project делегація у шість студентів 4-6 курсів на чолі з професором І.М. Дейкалом відвідали міжрегіональний центр трансплантації органів і тканин у м. Запоріжжі. Метою поїздки було ознайомлення з роботою центру трансплантації та його функціональних підрозділів – відділу гемодіалізу, лабораторії трансплантаційного імунітету та відділу реабілітації.

Незабутньою була зустріч з директором трансплантаційного центру, членом-кореспондентом АМН України, проф. О.С. Ніконенком. Він розповів, що центр створили 1992 року на базі клініки шпитальної хірургії Запорізького державного медичного університету та обласної клінічної лікарні. Відкриття цього закладу передувала велика та копітка організаційна робота, зокрема, підготовку фахівців з трансплантації здійснювали у провідних центрах світу (Балтимор, Берлін, Відень, Мадрид, Москва, Осака, Пітсбург, Рим). Надзвичайно важливою та важкою проблемою було матеріально-технічне забезпечення цент-

Студенти ТДМУ, доцент Микола ПОЛЯКОВ, професор Ігор ДЕЙКАЛО разом із член.-кор. АМН України, проф. Олександром НІКОНЕНКОМ

ру, організація імунологічної та морфологічної лабораторій.

Запорізький міжрегіональний центр трансплантації надає велику консультативну допомогу. Під керівництвом проф. О.С. Ніконенка зорганізовані та розпочали роботу відділення трансплантації у Дніпропетровську, Донецьку, Одесі.

З інтересом студенти прослухали лекції проф. О.С. Ніконенка та доц. М.М. Полякова з актуальних проблем трансплантології, під час яких було висвітлено теоретичні та практичні аспекти трансплантації печінки, нирки, серця, підшлункової залози. Заз-

начили, що поряд з успішним розвитком трансплантації у багатьох країнах світу є чимало серйозних проблем з пересадкою органів. В Україні, зокрема, це стосується недосконалого закону про трансплантацію, матеріально-технічного та фінансового забезпечення. Студенти мали можливість ознайомитися з роботою відділення гемодіалізу, імунологічної лабораторії, де їм були прочитані лекції з трансплантаційного імунітету та хронічної ниркової недостатності.

Особливо цікавою була робота в операційній серцево-судинного та трансплантаційного цен-

тру, де впродовж двох днів студенти мали можливість побачити операції аорто-коронарного шунтування у блискучому виконанні проф. О.С. Ніконенка, роботу апарату штучного кровообігу та кілька операцій на магистральних судинах.

Вражаючими й незабутніми були зустрічі з пацієнтами після трансплантації нирки. Про драматичні сторінки своєї історії хвороби яскраво розповів лікар-хірург з Чорткова Тернопільської області, який був одним з перших пацієнтів Запорізького центру трансплантації. Впродовж семи років хворий перебував на гемодіалізі з приводу важкої хронічної ниркової недостатності. Лікування було надзвичайно виснажливим і на решті – рятувкою пересадка нирки призвела до видужання. Тепер цей лікар є співзасновником товариства пацієнтів з пересадженими органами.

Окрім посад директора Запорізького трансплантаційного центру та завідувача кафедри шпитальної хірургії, проф. О.С. Ніконенко є ректором Запорізької медичної академії післядипломної освіти, з основними розділами якої студентів ознайомив проректор з лікувальної роботи проф. С.Д. Шаповалов.

Цікавою була й культурна програма. Студенти відвідали музей козацької слави на острові Хор-

Операція – аорто-коронарне шунтування у блискучому виконанні проф. Олександра НІКОНЕНКА

тиця, приватний музей зброї, милувалися краєвидами Дніпра, набережною, проспектами міста Запоріжжя.

До Тернополя прибули збагачені новими знаннями, вражені доброзичливістю проф. О.С. Ніконенка, завідувача відділу трансплантації доц. М.М. Полякова та персоналу клініки. Студенти-учасники делегації висловлюють щире подяку за організацію семінару ректорові члену-кореспонденту АМН України, проф. Л.Я. Ковальчуку, проректорові з лікувальної роботи, проф. О.І. Яшану, завідувачу кафедри загальної та оперативної хірургії з топографічною анатомією, травматологією та ортопедією, проф. В.О. Шидловському та керівникові хірургічного гуртка, проф. І.М. Дейкалу.

Андрій ПОКІДКО
Максим БОНДАРУК,
студенти

ФОРУМ МОЛОДИХ І ТАЛАНОВИТИХ

Відкриваючи форум, з вітальним словом до присутніх звернувся ректор нашого ВНЗ, заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент АМН, професор Леонід Ковальчук. Він, зокрема, розповів про останні наукові надбання університету, перетворення, пов'язані з переходом до «Віденської системи освіти», позитивні напрацювання і перспективи. Йшлося про переваги впровадження комплексного тестування, єдиного тестового екзамену. Подальшого розвитку набули кращі наукові традиції. Адже вже півстоліття у Тернополі готують висококласних спеціалістів-медиків. Леонід Якимович побажав учасникам конгресу творчої наснаги, тривалої та плідної співпраці на науковій ниві.

Студентське наукове товариство теж відзначає своє 50-річчя. Про основні віхи розвитку альма-матер і студентського наукового товариства нагадав присутнім голова СНТ Людмила Мазур.

Як відомо, Тернопільський медичний інститут розпочав підготовку студентів 1 вересня 1957 року, відповідно до постанови тодішнього уряду України. Того ж року створили студентське наукове товариство. Тоді в інституті відкрили 19 кафедр та zorganizували три курси, де навчалося 624 студенти. Подальше формування навчальних і клінічних баз інституту тривало до 1961 року. За постановою Кабінету Міністрів від 1 липня 1992 р. інституту присвоєно звання видатного вченого, дійсного члена Наукового товариства імені Т. Шевченка, Всеукраїнської академії наук, уродженця Тернопільщини Івана Горбачевського. 30 січня 1997 р. інститут отримав статус медичної академії. А 2004 р. розпорядженням Кабінету Міністрів академію реорганізували в Тернопільський державний медичний університет ім. І. Горбачевського. Першим керівником СНТ став завідувач кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії, доктор медичних наук В. Цвірк. Протягом 1958-1959 років затверджена структура СНТ, яка дотепер залишається майже незмінною. Студентське наукове товариство розпочало активну діяльність, що дозволило вже навесні 1958 року провести I студентську наукову конференцію. Надалі такі заходи стали щорічними. З 1997-го щороку відбуваються конгреси студентів і молодих вчених, в яких беруть участь студенти не лише нашого ВНЗ і України, а й з-за кордону.

ХІ міжнародний медичний конгрес студентів і молодих вчених, присвячений 50-річчю заснування ТДМУ ім. І. Горбачевського, зібрав у НОК «Червона калина» представників провідних медичних вищих навчальних закладів з України, Польщі, Білорусі, Казахстану. Гостей було багато, а атмосфера – дуже теплою й щирою.

Упродовж двох днів роботи конгресу відбулося два пленарних засідання, десять секційних. Подано 255 доповідей. З них 11 підготували іноземні студенти і молоді вчені, 94 – їх ровесники з України. Автори 150 доповідей – студенти та молоді вчені ТДМУ.

Після пленарного засідання розпочалися секційні засідання. Зокрема, на засіданні секції «Внутрішні хвороби. Проблеми остеопорозу. Клінічна імунологія та алергологія» виступило майже півсотні доповідачів. Всі роботи були актуальними та цікавими. Скажімо, мету свого дослідження Софія Гриценко (кафедра внутрішньої медицини з клінічною імунологією та алергологією ТДМУ, науковий керівник – професор М. Швед) окреслила так: оцінити вплив монотерапії епросартану і фенотібірату та їх комбінації на маркери системного запалення у пацієнтів з ішемічною кардіопатією асоційованою із гіперурикемією. Під час дослідження обстежено 30 пацієнтів із хронічною ішемічною хворобою серця віком $55 \pm 10,3$ роки та встановлено, що фенотібірат, епросартан зменшують рівень прозапальних цитокінів та С-реактивного білка, проте їх комбінація є більш ефективною у порівнянні із монотерапією у пацієнтів з ішемічною кардіопатією, асоційованою із гіперурикемією.

Зв'язок між атеросклеротичним ураженням мезентеріальних артерій та лактозно-навантажувальним тестом шукав Павло Кузьменко з Буковинського державного медичного університету. За частотою АУМА (атеросклеротичне ураження мезентеріальних артерій) займає п'яте місце після атеросклерозу коронарних артерій, аорти, брахіоцефальних і реальних артерій. Цю патологію діагностують найчастіше при інфаркті кишківника. Ось чому існує проблема пошуку ранніх методів діагностики.

Окреме секційне засідання було присвячене темі «Хірургічна патологія, онкологія та радіаційна медицина. Офтальмологія, стоматологія, лор-патологія». З цікавою доповіддю на ньому виступили автори дослідження «Про сучасне лікування гастроентерогастрального рефлюкса» Олександр Сирик, Максим Ба-

бич і Роман Цапів (відділення торакальної хірургії Херсонського обласного протитуберкульозного диспансера). Термін «гастроентерогастрального рефлюкса хвороба» означає групу різних захворювань стравоходу, в основі яких лежить подразнююча дія вмісту шлунка та дванадцятипалої кишки на слизову стравоходу. ГЕРБ зустрічається у 5-7 відсотків населення (для Херсонщини це майже 60 тисяч осіб) і складає до 75 відсотків всієї патології стравоходу. «Одномоментна та пізня краніопластика у хворих, оперованих з приводу травматичних інтракраніальних гематом», – такою була тема виступу Ігоря Тиша (кафедра отоларингології, офтальмології та нейрохірургії ТДМУ, науковий керівник – кандидат медичних наук П. Гудак).

На секційному засіданні «Морфологія в нормі та при патології. Біологія та мікробіологія» велику зацікавленість аудиторії викликала доповідь Тетяни Потупалової та Тараса П'ятовського «Відмінності мікрофлори опікової рани в умовах спеціалізованого стаціонару та в експерименті» (кафедра медичної біології, мікробіології, вірусології та імунології ТДМУ). Адже опіки – поширений вид травматизму. А інфікування поверхні рани є одним з головних факторів, які визначають прогноз опікової хвороби. Метою було дослідження видового складу мікрофлори ран у гострому періоді опікової хвороби в експерименті на гвінейських свинках та в умовах опікового стаціонару. Досліджували мікрофлору опікової рани 23 морських свинок та 16 пацієнтів з опіками різних ділянок тіла. Забір матеріалу проводився в періоді гострої опікової токсемії (7 доба після травми). Проведені дослідження показали певні відмінності мікрофлори опікової рани в експериментальних та стаціонарних умовах. Більший ступінь колонізації опікової рани пацієнтів можна пояснити відмінностями будови шкіри і підшкірних тканин людини і гризунів – в останніх не виражений гнійно-ферментативний процес і рана є сухою.

На засіданні секції «Експериментальна медицина» велику зацікавленість викликало дослідження Юрія

Лебідя, Максима Орловського та Олега Цупікова (відділ цитології НДІ фізіології ім. О. Богомольця, м. Київ) на тему: стан клітин гіпокампа в ранньому періоді розвитку експериментального цукрового діабету I типу. Відомо, що розвиток цукрового діабету супроводжується порушенням когнітивних функцій. Виникнення цих розладів пов'язано з дисфункцією гіпокампа, що бере участь у процесах запам'ятовування та навчання. Під час дослідів на тваринах встановлено, що під час довготривалого (від 6 тижнів) діабету формуються дегенеративні зміни в гіпокампі. Детальніше вивчення ранніх механізмів пошкодження гіпокампа може бути перспективним у розробці заходів профілактики ускладнень цього захворювання.

Майже 40 доповідей підготували учасники секції «Фармакологія та фармація». Зокрема, Богдана Євтушок (кафедра фармакології нашого ВНЗ, науковий керівник – професор К. Посохова) в своїй роботі досліджувала зміни мікробіоценозу та метаболічних процесів у товстому кишківнику під впливом лінкоміцину та модуляторів синтезу оксиду азоту. А Юлія Черних, Олександр Тишов, Людмила Шульга і Віра Уханова (кафедра аптечної технології ліків Харківського національного фармацевтичного університету) поділилися результатами дослідження протизапальної активності діючих субстанцій вагінальних супозиторіїв. Останніми роками відчутно зростання вагінальних інфекцій, які посідають перше місце серед акушерсько-гінекологічних захворювань. У раціональній фармакотерапії цих захворювань ефективним є застосування комплексної терапії із використанням продуктів, які не мають побічних ефектів. Автори дослідження проводили розробку вагінальної лікарської форми у вигляді комбінованих супозиторіїв на основі біологічно-активних сполук природного походження.

Головуюча на секції «Акушерство та гінекологія», клінічний ординатор кафедри акушерства та гінекології факультету післядипломної освіти ТДМУ Наталія Петренко свій виступ присвятила новим підходам і корекції ановуляторного синдрому у жінок з гіпотиреозом.

Клінічний ординатор кафедри інфекційних хвороб нашого ВНЗ Віталій Кубацький головував на засіданні секції «Інфекційні хвороби, фтизіатрія та дерматовенерологія» його доповідь (науковий кері-

вник – доктор медичних наук, професор М. Андрейчин) була присвячена проблемі ендотеліальної дисфункції у хворих з НСВ – асоційованою криоглобулінемією.

Про туберкульозну чутливість у хворих на туберкульоз легень з різною груповою і резус приналежністю розмовляв у виступі Наталії Корнаги (кафедра пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії ТДМУ ім. І. Горбачевського), науковий керівник – кандидат медичних наук, доцент С. Корнага).

Визначити бактеріостатичну активність крові in VIVO в динаміці протягом доби після одноразового прийому per os геміфлоксацину – такою була мета дослідження Ганни Радиш (кафедра фтизіатрії з курсом пульмонології київського національного медичного університету ім. О. Богомольця). Отримані результати докладно описані в роботі «Бактеріостатична активність крові після перорального введення геміфлоксацину» (науковий керівник – доктор медичних наук, професор Р. Процьок).

Цікаві, перспективні дослідження були представлені також на засіданнях секцій. «Педіатрія», «Неврологія та психіатрія», «Профілактична медицина, соціальна медицина та ООЗ, медична інформатика». «Клінічне медсестринство», «Медицина катастроф».

Принагідно зазначу, що учасники конгресу підготували 515 робіт, які увійшли до збірника матеріалів XI міжнародного медичного конгресу студентів і молодих вчених (видавництво «Укрмедкнига», Тернопіль). З них – 30 робіт представили іноземні автори, понад 240 – наші співвітчизники, 244 належить студентам і молодим вченим ТДМУ.

Під час другого пленарного засідання відбулася презентація кращих доповідей та нагородження переможців. Почесні дипломи отримали, зокрема, автори досліджень «Сучасне лікування гастроентерогастрального рефлюкса» Олександр Сирик, Максим Бабич та Роман Цапів; Тетяна Потупалова і Тарас П'ятовський – за дослідження «Відмінності мікрофлори опікової рани в умовах спеціалізованого стаціонару та в експерименті», Юрій Лебідь, Максим Орловський і Олег Цупіков – за доповідь «Стан клітин гіпокампа в ранньому періоді розвитку експериментального цукрового діабету I типу». Деякі виступи відзначили дипломами різних ступенів.

Оксана БУСЬКА

ВІДМІННИКИ НАВЧАННЯ

Мар'яна ГОРДІЙЧУК навчається на фармфакультеті, а Юлія МАКСИМ'ЯК на медичному

Інформація

АБИ ЯКІСНИМ БУЛО МЕДОБСЛУГОВУВАННЯ

У програмі соціально-економічного розвитку охорони здоров'я на цей рік передбачено чимало заходів, які дозволять значно поліпшити медичне обслуговування жителів Зборівського району. У планах, зокрема, підготувати двох лікарів загальної практики сімейної медицини на базі медуніверситету та продовжити підготовку двох лікарів цього профілю в інтернаті. Намічено також газифікувати ФАП у Білогловах, Білокриниці, Красній, продовжити будівництво та реконструкцію поліклінічного відділення центральної районної лікарні. Дуже важливо також відновити телефонний зв'язок із

ФАПами району (19 із них такого зв'язку не мають), забезпечити санітарними автомобілями амбулаторії загальної практики сімейної медицини.

За словами головного лікаря району Євгена Шевчука, передбачено провести заміну водопровідної системи в корпусах центральної районної лікарні з підведенням гарячої води. І, звісно, вимога часу – заміна старих опалювальних систем на сучасні, енергозберігаючі.

Також йдеться про впровадження нових медичних технологій, оптимізацію лікувальних закладів, максимальне розширення виїзних форм роботи лікарських бригад.

Надія ГОРОШКО

ВІТАННЯ

3 50-РІЧЧЯМ, УНІВЕРСИТЕТЕ!

Аркадій ШУЛЬГАЙ, декан медичного факультету

Для викладачів і студентів медичного факультету 50-річчя нашого університету — свято, можна сказати, подвійне. Адже одночасно із заснуванням університету 50 років тому відкрили лікувальний факультет, який надалі став медичним факультетом.

Історія нашого ВНЗ і медичного факультету зокрема, у глибоких традиціях, закладених старшими колегами. Це — витоки сучасних здобутків і напрацювань. Історія університету, якою пишаємося, є стимулом і для подальшої ефективної роботи. Медичний є найстарішим факультетом ТДМУ ім. І. Горбачевського. По суті, на його базі постав інститут, а

пізніше — академія, університет, відбувалося становлення інших факультетів.

Ювілей — свято особливе, знакове не лише для нинішніх студентів і викладачів, які нині забезпечують навчальний процес, а й для всіх, хто навчався й працював тут раніше, для всіх причетних до становлення університету.

Тож сердечно вітаю всіх із знаменною датою.

Людмила СОКОЛОВА, декан фармацевтичного факультету

50-річчя з дня заснування університету — велике свято, чудова пора висловлювати слова подяки й пошани всім, хто творив і зміцнює його славу та авторитет. Фармацевтичний факультет набагато молодший, ніж медичний, але і в нас є напрацювання, вагомий досягнення. Виростаючи на традиціях і здобутках старших колег, на перший план у роботі ставимо якісні показники. Приємно, що студенти фармацевтичного факультету, складаючи ліцензійні іспити «Крок-1», «Крок-2», щороку — серед лідерів. Дуже вдало виступають наші студенти і на Всеукраїнських олімпіадах з фармації, де займають лише призові місця. А в олімпіадах цих, до слова, беруть участь представники 22 факультетів.

Ювілей університету — для всіх нас подія знаменна, знакова. До цієї дати ВНЗ крокував 50 років. Оглядаючись назад, бачимо, як багато зроблено. Набутий досвід ефективно застосовують у нових умовах.

50 років для людини — вік зрілості, але для університету — це молодий вік. Отже, найбільші здобутки ще попереду.

З нагоди ювілею бажаю здоров'я, щастя та наснаги в праці викладачам, і студентам. Хай кожен новий рік біографії університету стане новим кроком до успіху та визнання!

Олександр АВДЄЄВ, декан стоматологічного факультету

50-річчя рідного університету — довгоочікуване свято, яке спонукає осмислити пройдений шлях, підбити підсумки того, що зроблено, зосередити увагу на найважливіших аспектах сьогодення, визначити точки прикладання зусиль на майбутнє.

На факультеті зараз панує святкова атмосфера духовного піднесення, світлої радості. Не буду зупинятися на аспектах минулого. Декану факультету, якому всього три роки, це робити складно. Але однозначно можу сказати: стоматологічний факультет створено на благодатному ґрунті. Адміністрація університету забезпечила для цього всі передумови. Наявність висококваліфікованого професорсько-викладацького складу, сучасних клінічних баз, навчальних науково-дослідницьких інститутів, пре-

красних студентських гуртожитків і навчально-оздоровчого центру — все це складові успіху й стимул для подальшої роботи.

ТДМУ ім. І. Горбачевського динамічно розвивається. Щороку вдосконалюється навчальний процес, зокрема впроваджується система дистанційного навчання, використання комп'ютерних технологій, оновлюється зміст навчальних програм. Якість знань зростає. Хай надалі здобутки примножуються, а добра слава зростає!

Вітаю колег і студентів з 50-літнім ювілеєм університету. Щастя усім і нових здобутків!

Петро СЕЛЬСЬКИЙ, декан факультету іноземних студентів

Пишаюся, що є вихованцем нашого ВНЗ, що його біографія пов'язана з моєю власною.

Уперше із завмиранням серця переступив поріг альма-матер ще абітурієнтом. Потім було шість років навчання, інтернатура, аспірантура на кафедрі патологічної анатомії. Багато перетворень в університеті відбулися, так би мовити, на моїх очах. Здобутки ці по-справжньому вражають. За останні роки досягнуто нового, значно вищого рівня в навчальному процесі, зокрема, у підготовці іноземних студентів. Я б назвав це справжнім проривом. Великих успіхів досягнуто, зокрема, в організації викладання англійською мовою. За десять років у цій царині нагромаджено величезний досвід. Приємно, що ТДМУ ім. І. Гор-

бачевського має найвищий рейтинг серед ВНЗ, де викладання ведуть англійською. Добре підготовлені, досвідчені кадри, прекрасна матеріально-технічна база, високий науковий потенціал — все це сприяє розширенню співробітництва з провідними вітчизняними та закордонними ВНЗ, збільшенню кількості студентів з інших країн. У недалекій перспективі — навчання студентів із США в інституті медсестринства.

З нагоди ювілею — мої найщиріші вітання колегам і студентам!

НАВЧАЛЬНО-ОЗДОРОВЧИЙ КОМПЛЕКС

«ЧЕРВОНА КАЛИНА» — ОАЗА ЗДОРОВ'Я

Місця в цьому куточку Тернопільля напрочуд мальовничі. Зелені крони дерев навіть в літню спеку дихають затишком і прохолодою. Прозоре плесо озера віддзеркалює небо. Повітря, настояне на травах, цілюще, духмяне, багате киснем. Охайна територія навколо ошатних будиноків бездоганно впорядкована.

Тут, неподалік Тернополя, розташований навчально-оздоровчий комплекс нашого університету «Червона калина». У конгрес-центрі НОК проводять всеукраїнські та міжнародні наукові конференції, симпозіуми, з'їзди. Архітектура та дизайн приміщень немов відтворюють ділову атмосферу, що панує в стінах будівлі під час наукових засідань, диспутів, семінарів. Успішній роботі сприяє сучасне обладнання для технологічного забезпечення виступів учасників наукових форумів, виставок. До послуг гостей конгрес-центру — актовий зал на триста осіб, конференц-зала та зала для семінарів, виставкові зали загальною площею 170 квадратних метрів, кафе, ресторан. Навчально-виробничий підрозділ використовує як базу для підготовки офіцерів медичної служби кафедра експериментальної та військової медицини.

Оздоровлення та відпочинок студентів і викладачів ТДМУ ім. І. Горбачевського здійснюється у профілакторії та на спортивній базі «Червона калина».

«Яка краса!», — хочеться вигукнути, коли потрапляєш сюди вперше. І вже за кілька годин доходиш висновку, що кращого місця для відпочинку й оздоровлення не знайти. Бо у «Червоній каліні» є все для того, щоб

набратися сил, здоров'я й гарних вражень. До послуг студентів нашого університету — просторий профілакторій із затишними кімнатами, де жити зручно та комфортно. Їдальня, де готують смачно, калорійно, по-домашньому. Фізіотерапевтичний кабінет з новітнім медичним обладнанням. Є також кабінети масажу і лікувальної фізкультури, підводний масаж і лікувальні ванни — соляні, хвойні, трав'яні. «Справжня оаза здоров'я», — мовить кожен, хто тут побував. І матиме рацію на всі сто ...

— Протягом одного заїзду, який триває 24 дні, у профілакторії проживають п'ятдесят студентів нашого університету. Щороку маємо десять заїздів, — розповідає помічник проректора ТДМУ Стефанія Антонівна Тислицька. — Студент за півтраву сплачує 64 гривні 97 копійок. Решта витрат відшкодовують Фонд соціального страхування і університет. На заняття в навчальний корпус юнаків і дівчат возить університетський автобус. Вирушають після сніданку. Перед дорогою кожен отримує про-

дуктовий набір, так званий сухий пайок — і це теж за кошти ВНЗ. Після занять тим самим автобусом всі повертаються назад — на обід.

У кухарів — своє завдання: готувати так, щоб харчування приносило максимальну користь. Страви смачні-пресмачні, свіжі-пресвіжі! Плюс овочі і фрукти, які поповнюють запаси організму вітамінами. А на додаток — сонце, повітря, вода!

Повітря у «Червоній каліні» насичене фітонцидами цілющих рослин, які ростуть в ботанічно-

му саду на території навчально-оздоровчого комплексу. З лікувальних трав для студентів готують дуже корисні для здоров'я чаї. У фітобарі завжди в наявності 15 сортів трав'яного чаю. Відвідувачу запропонують саме той, який йому рекомендовано за медичними показаннями, відповідно до потреб організму. У кожного чаю — свій оздоровчий напрям. Одні очищують нирки, інші сприятливо впливають на печінку, на нервову систему чи шлунково-кишковий тракт. Є й загальнозміцнюючі.

Медичним аспектом оздоровлення студентів опікується головний лікар профілакторію — професор Олег Гарач. Загалом у штаті медичної служби — два лікарі, дві медсестри.

Ботанічний сад, закладений на п'ятигектарній площі, дивує різноманітністю. Тут ростуть 60 видів лікарських рослин, багато різних порід дерев. Це зелене багатство — тема окремої розмови. Докладної і, поза сумнівом, приємної. У ботанічному саду лікарських рослин проводять заняття та займаються науково-дослідною роботою сту-

денти фармацевтичного факультету.

Приємно гуляти в дендропарку, насолоджуючись найчистішим повітрям, співом птахів і навколишньою невимовною красою. А захочеться до води — тоді вперед, на озеро. Для любителів риболовлі тут справжній рай. До послуг студентів також відкритий басейн. Поліпшити статуру й позбутися зайвої ваги допоможуть заняття в тренажерній залі. До послуг шанувальників активного відпочинку також доглянуті спортивні майданчики, два тенісні корти, бадмінтон, більярдні столи.

Ще одна «родзинка» навчально-оздоровчого комплексу — зоокуточок, де можна зустріти ламу, барана, віслюка, плямистих оленів... Спостерігаючи за братами нашими меншими, отримуєш заряд позитивних емоцій, як, зрештою, і від верхової їзди чи катання на човнах.

Чудовий ландшафт, чарівний ліс, дерев'яні альтанки у затишних тінистих алеях між корпусами, яскраві квіткові клумби, чисті водойми в оточенні дерев — все сприяє повноцінному відпочинку й оздоровленню студентів. Гуляєш, дихаєш чистим повітрям, плаваєш, п'єш вітамінні трав'яні чаї — і оздоровлюєшся.

Для викладачів, гостей «Червоної калини» побудований комфортабельний готель, окремі котеджі, де створені прекрасні умови для роботи, проживання та відпочинку. Будівлі — в зразковому стані, як і все навколо.

Літній відпочинок для студентів і співробітників університету — безкоштовний.

Оксана БУСЬКА

БОЛОНСЬКА СИСТЕМА: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Особливістю конференції було те, що вже упродовж кількох останніх років вона відбувається в Тернопільському медичному університеті, який, за ствердженням фахівців, є справжнім лідером серед українських медичних ВНЗ щодо впровадження засад Болонського процесу. Більшість доповідей стосувалася безпосередньо нових стандартів вищої медичної освіти, особливостей підготовки фахівців, спроможних конкурувати на вітчизняному та світовому ринках праці. Так, у доповіді головного спеціаліста Департаменту кадрової політики, освіти і науки МОЗ України Юрія П'ятницького йшлося про нинішній стан і перспективи вищої медичної та фармацевтичної освіти в Україні. Доповідач зосередив увагу присутніх на впровадженні сучасних технологій навчання та

Іван ВІТЕНКО

недосконало володіють сучасними методами лікування та діагностики. Тому, як зазначив промовець, навчальними завданнями вищої медичної та фармацевтичної школи повинні стати: удосконалення навчального процесу шляхом оптимізації кредитно-модульної системи на клінічних кафедрах і практичної підготовки фахівців, запровадження магістратури зі спеціальності «сестринська справа», забезпечення відповідно до потреб регіонів, збільшення обсягу підготовки та передпідготовки лікарів за спеціальністю «загальна практика-сімейна медицина», інше.

Неабиякий інтерес викликала доповідь ректора ТДМУ, професора Леоніда Ковальчука. Він поділився з учасниками конференції досвідом з використання нових методик навчального процесу, які нині запроваджені та успішно діють в ТДМУ. Це, зокрема, методика «єдиного дня», матрикули ліній практичних навичок, Z-система підготовки студентів, єдиний комплексний тестовий іспит семестрового контролю знань. Доповідач ґрунтовно розповів про організацію реформування процесу викладання та управління навчальним закладом, створення концепції входження Тернопільського медуніверситету в світовий медичний простір. Зацікавлення викликала й розповідь про сучасні комп'ютерні технології, які впродовж останніх років активно впроваджують у ТДМУ. Серед інноваційних технологій

університету – створення Web-порталу, орієнтованого на розробку мережевої навчальної системи, яка забезпечує оперативне, повне представлення Інтернет-зв'язку «викладач-студент», представлення в локальній мережі університету джерел мультимедійної інформації, створення єдиного інформаційного простору вищих медичних закладів на основі Інтернет-технологій.

Про роль навчальної книги в підготовці медичних і фармацевтичних кадрів мовив директор Центрального методичного кабінету вищої медичної освіти МОЗ України Ірина Булах, директор Центру тестування при МОЗ України, висвітлила медичні проблеми кредитно-модульної системи в організації навчального процесу. Під час конференції розгорнулися цікаві дискусії – як результат

Ірина БУЛАХ

обговорення різноманітних проблем: створення інноваційного навчально-виховного середовища як складової підвищення якості медичної освіти, навчання іноземних студентів англійською мовою, дистанційна форма навчання, впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес.

У рамках форуму відбувся «круглий стіл» для проректорів з навчальної роботи за участю керівників науково-методичних лабораторій з питань додипломної та післядипломної підготовки лікарів та провізорів МОЗ України; семінар-нарада для проректорів з міжнародних зв'язків;

Асист. Анатолій ПАЛАМАРЧУК, доц. Дарія КОЗАК, проф. Ігор ВЕНГЕР, доц. Володимир ВОЛОШИН (ТДМУ)

Юрій П'ЯТНИЦЬКИЙ

засідання координаційної науково-методичної ради з післядипломної освіти.

Секційні засідання стосувалися вивчення досвіду методичного забезпечення навчального процесу в умовах запровадження кредитно-модульної системи на теоретичних кафедрах. Цьому, зокрема, були присвячені доповіді вчених з Одеського медуніверситету, Запорізької медичної академії післядипломної освіти, національного університету ім. О.О. Богомольця.

Учасники форуму запропонували чимало важливих рекомендацій для Міністерства охорони здоров'я України, Центрального методичного кабінету з вищої медичної освіти МОЗ України ректорів медичних ВНЗ країни щодо подальшого впровадження основних засад Болонського процесу у систему медичної та фармацевтичної освіти України. Усі пропозиції були внесені у рішення конференції.

Попросила дати короткі коментарі та поділитися враженнями від роботи у навчально-науковому форумі.

Юрій П'ятницький, головний спеціаліст Департаменту кадрової політики, освіти і науки МОЗ України: «Нинішня конференція – це ще один важливий щабель діяльності Міністерства охорони здоров'я щодо впровадження вищої медичної освіти України в європейський освітній простір. Сподіваюся, що праця учасників конференції дасть плідні результати та сприятиме завершенню приходу до кредитно-модульної системи в усіх медичних ВНЗ України. Цю правду, при впровадженні сучасних технологій навчання важливо не втратити традиції національної вищої медичної школи».

Ірина Булах, директор Центру тестування при МОЗ України, завідувач кафедри медичної інформатики та комп'ютерних технологій навчання Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця: «Надзвичайно приємно мовити, що такі конференції традиційно, уже впродовж кількох років, відбуваються на базі Тернопільського медуніверситету. І не дивно, адже ТДМУ допомагає МОЗ України зrealizувати реформаторські плани у царині

Упродовж двох днів у НОК «Червона калина» ТДМУ відбувалася навчально-наукова конференція «Впровадження засад Болонської системи освіти: український і зарубіжний досвід». 268 представників з різних областей України зібрав форум, що стартував під патронатом першого заступника міністра охорони здоров'я України **О. Біловола**. Учасників конференції тепло привітали ректор ТДМУ, член-кореспондент АМН України, професор **Леонід Ковальчук**, головний спеціаліст Департаменту кадрової політики, освіти та науки МОЗ України **Юрій П'ятницький**, директор Центрального методичного кабінету вищої медичної освіти МОЗ України **Іван Вітенко**, заступник голови Тернопільської ОДА **Анатолій Вихрущ**, начальник управління охорони здоров'я облдержадміністрації **Володимир Курило**.

освіти, до того ж ініціює та запроваджує нові технології і методики підготовки студентів-медиків.

Від цієї конференції очікуємо нових ідей, думок, напрацювань, здобутих у ВНЗ країни в процесі запровадження нових навчальних стандартів, відповідно до

Михайло КОЛОМОЄЦЬ

Болонських вимог. А у МОЗ України, як завше, готові до вирішення усіх завдань, проблем, адже незабаром кредитно-модульна система буде запроваджена ще й на клінічних кафедрах».

Михайло Коломоєць, проректор Буковинського медуніверситету: «Втішно, що ТДМУ нині задає тон іншим ВНЗ України у впровадженні сучасних комп'ютерних технологій, нових стандартів оцінювання знань та освоєння світового освітнього медичного простору. Вдячний організаторам конференції за теплий прийом у НОК «Червона калина», створення гарних умов для плідної співпраці, обміну досвідом. Усе це, впевнений, сприятиме прийняттю узгоджених рішень, які згодом стануть добрим підґрунтям для нормативних документів МОЗ України».

Лариса ЛУКАЦЬУК, Ярослав СТАРЕПРАВО (ФОТО)

Леонід КОВАЛЬЧУК

організації навчального процесу з урахуванням традицій вітчизняної вищої медичної школи й процесу інтеграції в європейський медичний простір. Задля цього Міністерство охорони здоров'я України 2006-2007 рр. продовжувало здійснювати заходи щодо переходу до системи підготовки лікарів за європейськими стандартами. Аби підвищити якість підготовки лікарів, збільшити перелік лікарських спеціальностей в інтернатурі, продовжені терміни післядипломного навчання, запроваджені новий навчальний план на медичних факультетах, що базується на кредитно-модульних засадах.

Значну увагу мають приділяти й формуванню самої особистості майбутнього фахівця, який мислить і діє по-інноваційному – здатен до засвоєння знань, самостійності в прийнятті рішень, критичності та культури мислення, вироблення інформаційних і соціальних навичок.

Проте, за словами Юрія П'ятницького, нині рівень підготовки фахівців у вищих медичних закладах ще не достатньо відповідає європейським стандартам освіти медиків. Вкрай слабкою є практична підготовка випускників, їх здатність надавати невідкладну допомогу при критичних станах. Студенти, лікарі-інтерни недостатньо працюють біля ліжка хворого,

НАШ ВНЗ В УМОВАХ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ (1991-2007)

(Закінчення. Поч. у №9)

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО- ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Входження України у світовий та європейський освітній простір зумовило активне реформування вищої медичної освіти. Відповідно до наказу МОЗ України від 22 березня 2004 року «Про заходи щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої медичної та фармацевтичної освіти», Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського з 2005 року став впроваджувати якісно нову організацію навчального процесу — кредитно-модульну систему. Обговорюючи це питання, вчена рада університету зауважила, що у період переходу до європейської медичної освіти потрібно не тільки перейняти все краще, а й не загубити те цінне, що надбали за тривалий період розвитку вітчизняні вищі медичні заклади. Визріла необхідність вивчення досвіду роботи європейських та американських університетів. Для цього було обрано Віденський медичний університет, Словацький медичний університет, Карловий університет, Шльонську медичну академію, а також університети США (Південна Кароліна та Каліфорнія).

Враховуючи досвід провідних європейських університетів, у Тернопільському державному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського у 2005-2006 роках було проведено низку організаційних заходів. Так, впроваджено кредитно-модульну систему навчання, укрупнено кафедри клінічного профілю, а також створено 5 навчально-наукових інститутів: морфології, моделювання та аналізу патологічних процесів, медико-біологічних проблем, медичної і фармацевтичної хімії, медсестринства. Їм передано частину повноважень університету, що дозволило більш динамічно впроваджувати кредитно-модульну систему навчання і сконцентрувати увагу кадрів на розв'язанні наукових проблем. Теоретичні кафедри перейшли від **H** до **Z**-форми навчання. Тобто поглибилася інтеграція між теоретичними і клінічними дисциплінами. Для реалізації цього принципу викладачі були скеровані на стажування з питань УЗД, доплеро- й ехокардіографії, томографії, магнітоядернорезонансної діагностики та ін., що значно покращило навчальний процес.

Поряди із реорганізацією навчання майбутніх лікарів велику увагу стали приділяти також освіті медичних сестер. Ще у 1999 році ТДМУ відвідав віце-президент компанії «Nurses International» містер Білл Колеман. З цього часу розпочалася плідна співпраця з навчальними закладами штату Південна Кароліна (США). Щорічно відбувалися двосторонні робочі візити.

У наш час співпраця з американськими університетами продовжується, вона розширюється і поглиблюється, набуває нових напрямків. У березні 2006 року Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського зустрів делегацію американської сторони, очолювану ректором Університету Південної Кароліни, Апстейт доктором Джоном Стоквеллом. Доктор Джон Стоквелл і члени делегації взяли участь у засіданні вченої ради нашого за-

ладу. Саме на цій вченій раді підписана угода про подальшу співпрацю.

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ І ЇХ УПРОВАДЖЕННЯ В ПРАКТИКУ

До головних напрямків науково-дослідної роботи академії в період 90-х років минулого століття належали:

- фізіологія, патогенез і клініка захворювань органів травлення, розробка методів їх діагностики, лікування і профілактики;
- патогенез, клініка, діагностика, лікування і профілактика захворювань серцево-судинної системи;
- морфологія деструктивних і регенеративних процесів при різних функціональних і патологічних станах організму.

Були зроблені перші кроки в напрямку налагодження міжнародного науково-технічного співробітництва.

Практичне заняття на стоматологічному факультеті

З метою оптимізації науково-дослідних робіт здійснювалося міжкафедральне комплексування, розширювалася співпраця академії з технічними ВНЗ, виробничою сферою — потенційними виробниками медичної апаратури і техніки. Було підписано договір про співпрацю з Тернопільським державним технічним університетом ім. І. Пулюя, Українським науково-дослідним інститутом джерел світла в м. Полтаві, Відкритим акціонерним товариством «Ватра».

Рада СНТ проводить активну роботу з розширення наукових зв'язків зі студентськими науковими товариствами України та зарубіжжя. З цією метою інформацію про СНТ академії було розміщено на веб-сторінці закладу в мережі Інтернет.

В академії діяло 36 гуртків, в яких займало 505 студентів, що становило 23% від їх загальної кількості в закладі. Нарховано майже 230 тем студентських робіт. Для виконання наукових робіт студенти мають доступ до всіх науково-дослідних лабораторій академії, користуються результатами досліджень, проведених в академічному консультативно-лікувальному центрі та інших клінічних базах академії. Активно працює і товариство молодих учених.

Основними напрямками наукової роботи ТДМУ є:

- остеопороз, хвороби кісток і суглобів;
- гастроентерологія і гепатологія;
- хвороби серцево-судинної системи.

Наукові дослідження спрямовані на створення, вдосконалення та

застосування нових перспективних медичних технологій, які відповідають критеріям світової новизни:

- моделювання патологічних процесів та розробка принципів експериментальної терапії і профілактики;
- розробка, промислове виробництво та оптимізація застосування в широкій медичній практиці кріоконсервованих ксенодермотрансплантатів;
- розробка біотехнології виготовлення та клінічного застосування пробіотиків і специфічних імуноглобулінів;
- впровадження у клінічну практику технології малоінвазивної ендоскопічної хірургії;
- розробка способів і технічних засобів оптимізації впливу енергії оптичного випромінювання на організм людини, у тому числі шляхом застосування фотооксигенованих рідин для ентеральної і трансфузійної терапії;

уклав угоди про співпрацю щодо навчально-методичної та виховної роботи з медичними училищами Тернопільської (Чортківським та Кременецьким), Рівненської (Рівненським, Дубнівським), Волинської (Луцьким, Ківерцівським), Хмельницької (Хмельницьким, Черновецьким, Шепетівським, Кам'янець-Подільським), Житомирської (Житомирським) областей. Угоди передбачали можливість скеровувати кращих випускників училищ на навчання в бакалавраті. Угоду про навчально-виховний комплекс було укладено з ліцеєм м. Тернополя. Така співпраця забезпечувала ступеневість та наступність в освіті медичних сестер.

Нові навчальні плани «2+2» передбачали новий зміст підготовки за медсестринською моделлю. Це визначалося переліком абсолютно нових дисциплін у медсестринській освіті, таких, як медсестринський процес, історія медицини та медсестринства, клінічне медсестринство, міжособове спілкування, лідерство в медсестринстві.

У 2000 році було введено нові спеціальності. Тернопільській державній медичній академії імені І.Я. Горбачевського надали ліцензії на підготовку акушерів і фельдшерів за I рівнем акредитації, лаборантів-фельдшерів і лаборантів-бакалаврів за I і II рівнями акредитації згідно з рішенням Державної акредитаційної комісії України від 22 лютого 2000 року, протокол № 25. За наказом ректора академії проф. Л.Я. Ковальчука № 183 від 30 серпня 2000 року медсестринський факультет було перейменовано на факультет бакалаврату та молодших спеціалістів медицини.

З дозволу Міністерства охорони здоров'я України, за наказом ректора академії проф. Л.Я. Ковальчука № 107-Л від 31 грудня 1997 року, 1 січня 1998 року почала функціонувати перша в Україні кафедра сестринської справи.

Важливою віхою діяльності факультету стало відкриття в 1998 році вечірнього відділення бакалаврату.

За роки існування нашого закладу викладачі створили 25 українських підручників і 8 посібників для студентів факультету.

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ І НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

У серпні 1997 року наш ВНЗ очолював проф. Л.Я. Ковальчук. Кредо Леоніда Якимовича: «Ми мусимо стати ВНЗ високого європейського рівня» зусиллями всього колективу наполегливо втілювали в життя. Одним із найважливіших напрямків роботи стало створення сучасної навчальної бази. Адже лише на її основі можна було проводити якісну підготовку спеціалістів на рівні світових стандартів, стати в ряд європейських вузів і збільшити набір іноземних студентів.

Почали здійснювати програму комплексної перебудови всіх напрямків діяльності ВНЗ. Переобладнано і введено в дію нові навчальні приміщення, лабораторії, бібліотеку. Відкрито потужне видавництво «Укрмедкнига», комп'ютерний центр «Інтернет», студію запису компакт-дисків. Уперше в Україні створено кафедру медичної інформатики. Практично розв'язано проблему комп'ютеризації навчального процесу.

Ще одним із багатьох напрямків діяльності стало посилення міжнародних зв'язків академії — важливої основи залучення іноземців до навчання. Уже в 1998 році заклад було представлено на двох міжнародних освітянських виставках: у містах Києві (лютий 1998 року) і Сан-Паоло (Бразилія, березень 1998 року). Налагоджено зв'язки з медичними факультетами університетів міст Братислави і Мартіна (Словаччина). Інформацію про академію було надіслано в більш як 40 країн світу.

Враховуючи сучасні процеси інтернаціоналізації освіти, різноманітність запитів студентів-іноземців щодо мови навчання, в нашому закладі з червня 1998 року на кафедрі української та іноземних мов було організовано курси з удосконалення вивчення англійської мови. Згодом на курсах уже навчалось понад 90 викладачів академії з тим, щоб розпочати навчання іноземців англійською.

Ця та інша підготовча робота дала свої позитивні результати. Своім рішенням від 10 лютого 1998 року Державна акредитаційна комісія при Міністерстві освіти України надала Тернопільській державній медичній академії ліцензію на право проведення доузовівської, а рішенням від 7 квітня 1998 року — вузівської підготовки іноземних громадян. У закладі було організовано підготовче відділення для тих іноземців, які бажають стати студентами-медиками.

Іноземці мають змогу дедалі ширше задовольняти свої духовні запити. Зокрема, в гуртожитку № 2 студенти і клінічні ординатори (араби) відкрили свою мечеть.

Після розпорядження Кабінету Міністрів України № 831-р від 17 листопада 2004 року про реорганізацію академії в університет на якісно новий рівень піднялася і робота щодо надання освітніх послуг іноземним громадянам.

У грудні 2004 року сформовано окремий деканат з роботи з іноземними студентами, який очолює канд. мед. наук, асистент кафедри патологічної анатомії П.Р. Сельський, що вже мав досвід роботи з іноземними студентами, працюючи на посаді голови ради молодих учених і беручи участь у міжнародних медичних конгресах студентів та молодих учених на теренах нашого ВНЗ.

Деканат спрямував свої зусилля на вдосконалення навчального процесу іноземних студентів, а також на сприяння якнайшвидшому їх пристосуванню до нових умов життя.

Згідно з рішенням Державної акредитаційної комісії Міністерства освіти і науки України від 13 квітня 2004 року, протокол № 50, та наказом ректора № 325 від 26 серпня 2004 року по Тернопільській державній медичній академії імені І.Я. Горбачевського, відкрито стоматологічний факультет, тобто розпочато підготовку фахівців з професійним спрямуванням освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» за спеціальністю 7.110106 — «Стоматологія».

Для забезпечення навчального процесу на кафедрах стоматологічного напрямку придбано понад 200 підручників і посібників з терапевтичної, хірургічної, ортопедичної та дитячої стоматології, а також муляж й фантом. Крім того, розроблено робочі програми, які включають плани навчального процесу, тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної підготовки, перелік практичних навичок, контрольних запитань до заліків і екзаменів, перелік навчальної літератури і посібників.

З 3 до 5 травня 2007 р. у м. Зальцбург, Австрія відбулася традиційна XI Грацька конференція «Teaching Students What They Need To Know» – «Будьте готові навчити студентів того, що їм справді потрібно знати». Вже одинадцяте викладачі з провідних європейських медичних навчальних закладів збираються разом, щоб обговорити проблеми реформування європейської медичної освіти.

Удруге на запрошення віцеканцлера Віденського медичного університету професора Р. Маллінгера учасниками Грацької конференції були викладачі Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського. Цього року наш ВНЗ представляли доцент кафедри фармакології з клінічною фармакологією, фармацією та фармакотерапією О.М. Олещук та доцент кафедри педіатрії І.Є. Сахарова. Як почесні гості конференції були запрошені перший проректор нашого університету, проф. В.П. Марценюк та проректор з навчальної роботи, проф. І.Р. Мисула. У конференції також брали участь представники Австрії, Німеччини, Великої Британії, США, Нідерландів, Словенії, Чехії, Польщі.

XI Грацька конференція відбувалася у мальовничому куточку Австрії – альпійському Зальцбурзі. Це місто відоме усьому світу, адже саме тут народився відомий композитор Вольфганг-Амадей Моцарт. Затишне містечко, розташоване у підніжжя Альпійських гір, причарувало нас своєю особливою аурую, старовинними будиночками, що при-

ПІДСУМКИ 11-ї ГРАЦЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З РЕФОРМУВАННЯ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

На XI Грацькій конференції ми представили доповідь у вигляді постера «Ukraine: implementation of the new educational techniques», в якій відображено напрями реформування навчального процесу в Україні та у Тернопільському державному медичному університеті ім. І.Я. Горбачевського. Неабияку зацікавленість представників європейських ВНЗ викликала система «єдиного дня» організації навчального процесу в нашому університеті. Єдиний семестровий іспит, на основі МРС-тестів, також впроваджується у провідних медичних навчальних закладах Австрії та Німеччини. Активна участь у роботі «круглих столів», на яких обговорювалися проблеми вищої медичної освіти, дала змогу познайомити учасників конференції з особливостями навчального процесу в ТДМУ та процесами реформування, що відбуваються в Україні.

Програма 11 Грацької конференції містила лекції та майстер-класи. Особливу увагу привернув виступ професора Джозефа Гранде, декана медичної школи Мейо (м. Рочестер, Мінесота, США). Було дано мотивування необхідності реформування освіти у медичній школі Мейо.

Медичні школи та медичні університети – це деякою мірою конкуруючі заклади у США. Особливістю медичних шкіл є те, що студенти приходять до них навчатися після дворічної базової медичної освіти, і тривалість навчання у таких закладах складає чотири роки. Протягом перших двох років використовують

Професор Герберт ПЛАСС (Австрія), доцент Інна САХАРОВА та доцент Олександр ОЛЕЩУК на конференції

для кожного студента. Ментор допомагає студенту та певним чином контролює його навчання. Також ментор, за участю інших викладачів, створює електронне портфоліо на студента, якого він курує, що дає змогу більш об'єктивно оцінити такі якості майбутнього лікаря, як комунікативність, лідерство, професіоналізм. До речі, на конференції дуже багато уваги приділяли обговоренню саме цієї проблеми – більшість європейських та американських ВНЗ вже апробували у себе нові навчальні програми за кредитно-модульною системою і зараз вони удосконалюють їх шляхом введення у розклад нових дисциплін, як важливих складових професії лікаря – комунікативність, лідерство та професіоналізм. Як об'єктивно оцінювати ці якості, як навчити студента, скажімо, професіоналізму чи лідерству та що повинно входити у ці загальні поняття – це нині одне з найактуальніших питань реформування медичної освіти в Європі та США.

Одним з найцікавіших чинників конференції вважаємо обговорення ОСКІ – досить давньої методики навчання, яка впродовж останніх років привертає багато уваги клініцистів з усіх країн. Об'єктивний структурований клінічний іспит (ОСКІ) (Objective Structured Clinical Examination (OSCE)) – сучасний тип оцінки знань, який використовують у медицині. При цьому студенту медичного закладу чи лікарю, який підвищує свою кваліфікацію, пропонують ті чи інші клінічні ситуації, спостерігають за його діями, аналізують їх та максимально об'єктивно оцінюють його знання, вміння самостійно обстежити хворого, поставити діагноз, провести лікарську маніпуляцію, надати кваліфіковану допомогу тощо. Зазвичай ОСКІ складається з кількох коротких (5-10 хв) змодельованих клінічних ситуацій (ще їх називають стендами чи станціями – OSCE stations) із реальними, попередньо проінструктованими пацієнтами. Якщо є можливість, то замість пацієнтів використовують акторів. Також за необхідності проведення медичних маніпуляцій використовують фан-

томи. Методика проведення ОСКІ може дещо відрізнитися, але основним є те, що на оцінку кожного клінічного випадку (кожної ОСКІ станції) виділяється певний час, якщо студент не вкладається у ліміт часу, то він повинен звільнити місце для наступного. Досить звичним для ОСКІ є те, що завдання може бути надруковане і бути безпосередньо біля місця оцінки наступного клінічного випадку. Студент повинен уважно прочитати й зробити відповідні дії біля пацієнта. Таким чином, екзаменатор навіть не спілкується із студентом, він просто оцінює адекватність дій та виставляє оцінку. На думку експертів, це знижує фактор суб'єктивності ОСКІ.

Основний шлях досягнення об'єктивності при ОСКІ – стандартизація вимог. Так, скажімо, у клінічній ситуації, де вимагають провести фізикальне обстеження серця, є чіткі пункти (попросити пацієнта зайняти певне положення, оглянути ділянку серця, пропальпувати верхівковий поштовх, пальпаторно визначити розміри цієї ділянки, поставити фонендоскоп у певних точках для аускультативної тощо). Такі стандартні пункти оцінки повинні бути у кожній клінічній ситуації. Правильне виконання кожного пункту оцінюється одним балом, відтак підраховують загальну суму балів і виставляють оцінку. Цікаво, що у будь-якій клінічній ситуації окремо оцінюється (також у балах) етичне та ввічливе ставлення до пацієнта під час розмови, обстеження чи призначення лікування.

Звичайно, безліч дискусій виникає навколо питання, чи є ОСКІ справді об'єктивним. Адже оцінюють студентів їхні викладачі, і певну роль при цьому може відігравати «людський фактор» особистого ставлення екзаменатора до студента. Досягти об'єктивності намагаються різними шляхами – по-перше, як вже згадувалося, це стандартизація вимог, по-друге, оцінка одного студента кількома викладачами (залежно від кількості клінічних ситуацій, це може бути 2-3 особи), по-третє, проведення ОСКІ неодноразово впродовж навчання (скажімо, наприкінці кожного семестру). ОСКІ є важли-

вою складовою комплексної оцінки, яку отримує студент за певну дисципліну наприкінці року.

Найбільший досвід використання ОСКІ є у США та в Канаді. Як розповів професор Джозеф Гранде, у США проведення ОСКІ в усіх медичних школах та університетах контролює Американська національна комісія (American National Board - ANB), яка складається з авторитетних практикуючих лікарів-волонтерів. ANB визначає вимоги до ОСКІ та проводить тренінги-підготовки студентів до складання іспиту в різних навчальних закладах Сполучених Штатів. Але, якщо в Канаді ОСКІ складають також практичні лікарі, то у США наразі такі іспити проводять тільки для студентів. В Європі немає такого стандартизованого підходу і відмінності між проведенням та вимогами до ОСКІ у різних країнах буває досить значною. Найбільший досвід у використанні ОСКІ серед європейських країн – у Великобританії та Нідерландів, за останні кілька років багато уваги ОСКІ приділяють у Німеччині та Австрії.

Ще одним важливим на конференції був виступ професора Мартіна Фішера з Мюнхенського медичного університету (Німеччина). Він зазначив, що для успішного впровадження реформ необхідним є навчання викладачів, освоєння ними новітніх навчальних дидактичних методик. Так, 1995 року був створений альянс між Гарвардом і Мюнхеном із спільного навчання викладачів медичних університетів. Була розроблена спеціальна 3-етапна програма, перший рівень якої містить одноденні ознайомчі курси, другий – п'ятиденні курси з удосконалення методів викладання та дводенні семінари, і третій – дворічні курси з отриманням звання «магістр медичної освіти» (Master of Medical Education – MME). Нині у Німеччині 900 викладачів медичних університетів вже пройшли відповідне навчання. За словами учасників «круглих столів» з усіх країн, тенденція «вчитися викладачам, як потрібно вчити студентів за новими вимогами» стає все більше поширеною у цілій Європі. Власне, навіть назва конференції це підтверджує.

Як підсумок, можна зазначити, що участь у XI Грацькій конференції дала змогу не тільки представити Тернопільський медичний університет ім. І.Я. Горбачевського як один з провідних та найсучасніших в Україні, а й додала багато цікавої нової інформації з досвіду європейських та американських колег, що буде використано для поліпшення якості навчання у нашому ВНЗ.

**Інна САХАРОВА,
Олександр ОЛЕЩУК,
доценти ТДМУ**

Старе місто – «серце» Зальцбурга

тулилися до засніжених гір, і вузькими вуличками, безліччю архітектурних пам'яток. Тут на обмеженому просторі можна побачити будівлі часів Середньовіччя. Романтизму, Ренесансу, Барокко та Класицизму. Не існує епохи, яка б не залишила у Зальцбурзі своїх архітектурних спогадів! Саме тут є найбільша та найкраще збережена фортеця у Центральній Європі – Хоензальцбург, всесвітньо відомий сад Мірабель з його палацом, фонтанами та фігурками гномів, що з 1730 року майже без змін дійшов до наших часів. 1997 року ЮНЕСКО оголосило історичне Старе місто Зальцбурга світовою пам'яткою культури.

блокову систему навчання з обов'язковим включенням елементів клінічних дисциплін. А протягом 3-го-4-го років навчання – система лінійна з включенням двох дидактичних теоретичних блоків. Необхідним є розвиток клінічних навиків впродовж усіх років навчання. Інновацією школи Мейо є тижневі курси практики за вибором (selectives), що ввійшли до розкладу на 1-2 курсах навчання. Сумарно за ці роки студенти повинні пройти 20 тижнів практики у будь-яких клінічних підрозділах за власним вибором. Наприкінці цих тижнів студенти представляють короткий звіт. Ще одним з нововведень є наявність куратора-викладача (ментора)

КОБЗАР – І СОВІСТЬ, І ЗАКОН

Оксана БУСЬКА

Упродовж трьох погожих травневих днів на Тернопільській тривало Міжнародне Шевченківське літературно-мистецьке свято «В сім'ї вольній, новій». У святкуванні взяли участь майже 120 письменників України, Азербайджану, Вірменії, Росії, які поселилися, до речі, в НОК «Червона калина» ТДМУ.

В актовій залі ТДМУ ім. І. Горбачевського відбулася зустріч письменників з майбутніми медиками. До студентів завітали голова всеукраїнської приймальної комісії Національної спілки письменників України Петро Засенко, голова обласної Спілки письменників Богдан Бастюк, члени Спілки Ганна Костів-Гуска та Ірина Дем'янова.

Тарасів «Заповіт» читають студенти ТДМУ з Індії Дей САУРАВ, Іра БІСВАС

Перш ніж запросити до слова гостей, Богдан Бастюк відзначив, що духовне від-родження неможливе без прилучення до цілющих джерел творчості Кобзаря. Молодим, яким розбудовувати державу, треба частіше читати Шевченка.

Звертаючись до аудиторії, Петро Засенко відзначив, що не вперше виступає перед студентами ТДМУ. Остання така зустріч відбулася 10 років тому.

— Але нинішній приїзд — особли-

вий, бо пов'язаний з міжнародною акцією вшанування Кобзаря — зазначив письменник. — Адже саме 22 травня 146 років тому до мовини з тілом Тараса Григоровича з Петербурга привезли в Україну, щоб поховати в рідній землі. Відтоді Чернеча гора стала священним місцем. Коли з її висоти оглядаємося в минуле наше, вдивляємося в сучасне чи зазираємо в майбутнє, то бачимо і ясніше, і глибоше. Згадаймо, різні були історичні обставини. І різні пророки приходили в нашу українську хату. Тепер бачимо, що то були чужі пророки і наміри у них були лихі. Добре, якщо через двері приходили в нашу хату господарі українську, а то й через вікна лізли, як злодії. І, вдираючись в нашу хату, вимагали коритися їм, виконували їхні забаганки.

Скільки страждань українському народу завдали ці чужі пророки! На сході України пам'ятники їм і досі бовваніють. Мабуть, є сили в цьому зацікавлені. Але даремні їх сподівання. Апостолом правди і свободи для українців був і залишиться Тарас Шевченко. Він возвеличив українців, врятував як народ, як націю. І нині Кобзар і єднає, і навчає.

Проникливо та хвилююче виступили й інші гості. Молодь у залі уважно слухала, задавала запитання, обмінювалась думками, а на завершення зустрічі тепло подякувала гостям за чудові хвилини спілкування.

Принадібно зазначити, що студенти з Індії Дей Саурав, Іра Бісвас та Аян Чакраборті прочитали на хінді та українською мовою Тарасів «Заповіт» для учасників свята перед пам'ятником Великому Кобзарю в Тернополі.

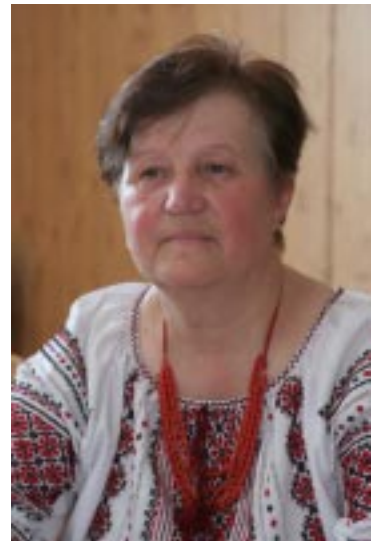
Студенти слухають письменницьке слово

Богдан БАСТЮК

Петро ЗАСЕНКО

Ганна КОСТІВ-ГУСКА

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ: ПЕРШЕ ЗНАЙОМСТВО З ТДМУ

Минулої неділі у щерт наповненій залі Тернопільського медичного університету зібралися юнаки і дівчата, які хочуть навчатися в нашому навчальному закладі. Прийшли вони разом і з батьками щоб разом все побачити, зважити, аби прийняти виважені рішення.

На першу зустріч із потенційними абітурієнтами викладачі нашого ВНЗ ідуть з особливим інтересом, адже є про що розповісти майбутнім студентам. З кожним роком ТДМУ набуває все більшої популярності серед молоді, в числі перших він за рейтингами серед медичних ВНЗ України. Про це йшлося й у виступі першого проректора ТДМУ, професора Василя Марценюка, який привітав усіх присутніх від імені ректора, члена кореспондента АМНУ, професора Леніда Ковальчука та ознайомив з діяльністю університету. Зокрема, він розповів майбутнім абітурієнтам про нові форми навчання, комп'ютерне забезпечення та інформаційні можливості у ТДМУ щодо навчального процесу. Також проректор відзначив потужну матеріально-технічну базу нашого ВНЗ та високий науковий потенціал професорсько-викладацького складу. Такими, що відповідають сучасним вимогам, сказав Василь Марценюк, є умови проживання студентів. Про-

ректор з навчальної роботи ТДМУ, професор Ігор Мисула наголосив на перевагах нашого ВНЗ. Зокрема, він акцентував увагу присутніх на особливостях системи організації навчання, адаптованого відповідно до засад Болонського процесу. Мовив і про складання іспитів за тестовими технологіями, які нині відповідають європейським стандартам.

Про особливості навчання на медичному, фармацевтичному, стоматологічному розповіли декани цих факультетів. Відповідальний секретар приймальної комісії, доцент Петро Сельський особливу увагу звернув на зміни, які були внесені у правила прийому цього року, наголосив на об'єктивності і відкритості приймальної комісії, яка з 26 червня розпочне прийом документів у абітурієнтів.

Юнаки і дівчата із задоволенням сприйняли звістку, що усі тестові завдання з яких будуть складатися екзаменаційні білети, можна побачити на сайті університету чи купити в книжковому кіоску ТДМУ. На дні відкритих дверей усі бажаючі мали змогу переглянути відеофільм про наш навчальний заклад та побувати на екскурсії у ННІ морфології ТДМУ.

Лілія ЛУКАШ

ОГОЛОШЕННЯ

Зміни до оголошення, розміщеного в «Медичній газеті» № 8 (193) від 24.04.2007 р. (щодо вступу в аспірантуру)
**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС
ЗІ ВСТУПУ:**

в аспірантуру з відривом від виробництва за спеціальностями:

- педіатрія — 1 місце;
- патологічна фізіологія — 2 місця;
- хірургія — 1 місце.

в аспірантуру без відриву від виробництва за спеціальностями:

- хірургія — 1 місце;
- фізіотрія — 1 місце;
- нормальна анатомія — 1 місце;
- патологічна фізіологія — 1 місце;
- фармакологія — 1 місце.

Термін подачі документів з 1 червня по 31 серпня 2007 року. Особи, що вступають до аспірантури, на ім'я ректора подають:

1. Заяву;
2. Особовий листок з обліку кадрів;

Вісті

НОВЕ ОБЛАДНАННЯ – ДЛЯ АМБУЛАТОРІЇ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ

У селі Стриївці Збарзького району на базі ФАПу відкрито амбулаторію сімейного лікаря.

Хлібом-сіллю вітали стрийвчани свого земляка, начальника управління охорони здоров'я облдержадміністрації Володимир Курила, який приїхав передати закладу медичну апаратуру, що її закупили на виділені державою кошти. До речі, субвенція для Тернопілля становить 10,5 мільйона гривень, з них вже надійшло понад половини. Стрийвська амбулаторія першою з чотирьох амбулаторій у Збарзькому районі отримала подарунок вартістю 60 тисяч гривень. Такий самий набір обладнання доправлять ще до п'яти ФАПів району.

Як розповіли місцеві медики, з новим обладнанням значно легше

буде надавати першу медичну допомогу, проводити лікувальні та профілактичні процедури. Тепер, щоб перевірити серце з допомогою електрокардіографа, селянам не потрібно їхати в центральну районну лікарню. Завдяки апарату УФОпроміння можна отримати фізіотерапевтичне лікування за місцем проживання, зробити необхідні аналізи. Для людей похилого віку — велика полегкість.

Задоволені селяни, що матиме Стрийвська амбулаторія денний стаціонар на три ліжка. Допомогу пацієнтам надаватимуть головний лікар Василь Славич, лікар-стоматолог Ігор Бучинський, помічник сімейного лікаря Галина Надрічна, санітарка Ірина Бучак, акушер Стефанія

3. Список опублікованих наукових праць та винаходів. Аспіранти, які не мають опублікованих наукових праць і винаходів, подають наукові доповіді (реферати) з обраної наукової спеціальності;

4. Медичну довідку про стан здоров'я за формою № 086-у;

5. Копію диплома про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації спеціаліста або магістра (особи, які здобули відповідну освіту за кордоном, - копію нострифікованого диплому);

6. Посвідчення про складання кандидатських іспитів (за наявності складених кандидатських іспитів).

Бречін, лаборант Ольга Василина. Вони доклали багато зусиль, щоб наблизити день відкриття медичного закладу. Цьому сприяли й керівники району, сільський голова Ігор Мариновський, директор місцевого сільськогосподарського товариства «Поділля» Микола Багнош, заступник директора В. Нечай, члени виконкому, працівники товариства Є. Кушлак, Ю. Гойсак, А. Леня.

Сільський голова також тепло подякував всім, хто долучився до доброї справи. Радість земляків розділила і ветеран галузі охорони здоров'я Ніна Качанівська. Ніна Михайлівна віддала медицині понад 50 років життя. Її поради, настанови, безумовно, стануть у пригоді молодим колегам, які прагнуть зробити амбулаторію центром здоров'я, осередком добра, надії, милосердя.

Мар'яна МОСЬОНДЗ

СУЧАСНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ювілей університету – гарна нагода розповісти про його досягнення, плани і перспективи. Хоча справедливо кажуть, що результати мовлять самі за себе.

Базою структурного підрозділу ТДМУ ім. І. Горбачевського – навчально-наукового інституту морфології є потужна, гарна будівля в центрі Тернополя.

У морфологічному корпусі розташовано три кафедри: кафедра анатомії людини, кафедра патологічної анатомії з секційним курсом та судовою медициною і кафедра гістології та ембріології. Тут також міститься новостворений курс клінічної біохімії та лабораторної діагностики, який офіційно не входить до складу інституту, але територіально йому підпорядкований. До послуг студентів – навчальні аудиторії, наукові лабораторії, кафедральні музеї, бібліотека, укомплектова-

**Директор ННІ морфології професор
Костянтин ВОЛКОВ**

роскопічна та електрофотометрична, а також міжкафедральна клінічна лабораторія.

Про науковий потенціал красномовно свідчать такі цифри: на кафедрі анатомії людини 9 із 12 викладачів мають науковий ступінь докторів і кандидатів наук, на кафедрі гістології та ембріології – 5 із 8, патологічної анатомії – 6 викладачів із 8 з науковим ступенем.

Роботу інституту координує вчена рада під головуванням директора, професора Костянтина Степановича Волкова – члена спеціалізованої вченої ради ТДМУ ім. І. Горбачевського, члена спеціалізованої вченої ради у Вінницькому національному медичному університеті, академіка Міжнародної інтегративної антропології, Академії національного прогресу.

Наявність міцної матеріальної бази і високопрофесійного викладацького колективу дає змогу вести навчальний процес за найновішими формами та методами. У навчальних кімнатах кафедри гістології та ембріології робоче місце викладача в на-

вчальній кімнаті обладнане відеосистемою (мікроскоп, відеокамера, телевізор, комп'ютер), за допомогою якої студентам демонструють гістологічні препарати. На кафедрі анатомії людини негатоскопи є в кожній секційній залі й використовуються на практичних заняттях. В розпорядженні кафедри патологічної анатомії із секційним курсом і судовою медициною – три відеосистеми, до кожної з яких входить мікроскоп, відеокамера, телевізор, комп'ютер. На кафедрі гістології та ембріології, анатомії людини впроваджено кредитно-модульну

систему. На всіх кафедрах на основі типових програм створені

Методичні матеріали розміщені на Web-сторінках.

Викладачі кафедр підготували підручники й посібники, які отримали високу оцінку науковців. У видавництві «Укрмедкнига», зокрема, побачили світ посібник з ембріології (англійською мовою), «Анатомія центральної нервової системи та провідних шляхів головного і спинного мозку (атлас схем)», «Анатомія людини в запитаннях та відповідях», посібник до практичних занять з анатомії людини (англійською мовою).

Одним з пріоритетних напрямків роботи ННІ морфології є організація наукових досліджень і впровадження їх у клінічну практику. Зокрема, проводять дослідження морфологічного обґрунтування доцільності нових методів лікування опікової хвороби, морфологічної діагностики хвороб серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту, репродуктивних органів жінки, а також впливу екологічних факторів на адаптаційні процеси кісткової системи. Доктор медичних наук І. Герасимюк розробив оригінальний метод дослідження галуження судин, визначення рівня симетрії та дисиметрії, що має велике значення не тільки для теоретичної анатомії, а й для прикладного обґрунтування ураження судин атеросклеротичним процесом. За допомогою цього методу вдалося отримати результати, які дають можливість пояснити переважне ураження судинної стінки фібриноїдним некрозом, механізми розвитку аневризми, кровотеч та крововиливів. Є й інші вагомні здобутки, перспективні дослідження. За о-

Ольга ЯРЕМУС, лаборант

та впроваджені нові робочі програми згідно з методикою єдиного навчального дня і практично-орієнтована система навчання на перших курсах. Колективи кафедр працюють над розширенням бази тестових завдань відповідно до сучасних вимог.

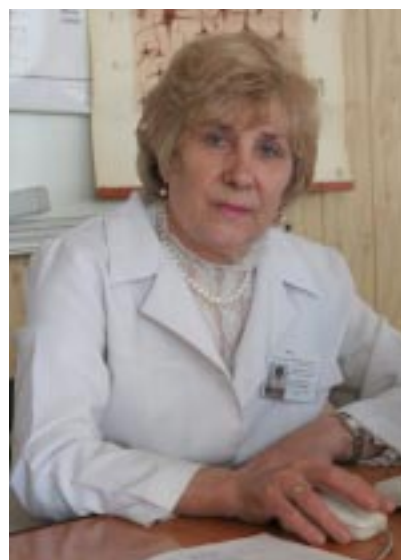
Проф. Ярослав БОДНАР, завідувач кафедри патологічної анатомії із секційним курсом та судовою медициною

студентка О. Садлій повторила її результат. У 2004 році переможець I туру предметної олімпіади з анатомії Ю. Голик виборов на Всеукраїнській олімпіаді четверте місце. А торік на Всеукраїнській олімпіаді в Сімферополі перемогла студентка Т. Потупалова, А. Козляковська посіла третє місце.

У навчально-науковому інституті успішно працюють наукові студентські гуртки.

Дух науки, дослідництва витає будівлею ННІ Тернопільського державного медичного університету ім. І. Горбачевського. Хочеться побажати, щоб і надалі все розумне, гарне і корисне, чим славиться наш ВНЗ, лише примножувалися.

Надія ГОРОШКО

Завуч кафедри гістології та ембріології, доц. Лідія ЯКУБИШИНА

на навчальною літературою, з добре обладнаною читальною залом та комп'ютерним класом.

Функціонують три загальноінститутські лабораторії – морфогістологічна, електронномік-

НОВИНИ

ЗДОРОВІ ДІТИ – СКАРБ

З 20 травня у Тернополі стартував благодійний марафон збору коштів для відновлення Центру дитячого оздоровлення на базі поліклінічного відділу Тернопільської міської дитячої комунальної лікарні.

Про це на прес-конференції повідомила голова оргкомітету добровільного марафону «Здорові діти – найдорожчий скарб» Оксана Заставна.

– Здоров'я наших дітей – це те, що хвилює кожного з нас, незалежно від віку, професії чи соціального становища. Тому мені приємно, що ідея відновлення такого центру знайшла широку підтримку як з боку міської влади, бізнес-структур, так і звичайних тернополян. Я

вірю, що при тому ентузіазмі, який вже спостерігається, ми спільно належним чином облаштуємо приміщення цього центру, і це дозволить якісніше опікуватися здоров'ям наших дітей, – зазначила пані Оксана.

Планується, що благодійний марафон завершиться в січні 2008 року, а його результати будуть оприлюднені під час проведення традиційного заходу «Ялинка міського голови».

ПОЛІПШУЄТЬСЯ ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

Демографічна ситуація на Тернопільщині у першому кварталі цього року, порівняно з аналогічним періодом минулого року, дещо поліпшилася. Народжуваність збільшилася з 2,4 до 2,6

на 1000 населення, загальна смертність становить 4,0, природний приріст – 1,4, повідомляють в управлінні охорони здоров'я Тернопільської облдержадміністрації.

Лілія ЛУКАШ

ПІЛЬГОВИКИ МАЮТЬ «СВОЮ» АПТЕКУ

По суті, половина мешканців Бучацького району – пільговики, які згідно із законом мають право на безкоштовне придбання ліків або 50-відсоткову знижку. І хоч ці витрати – неабияке навантаження на районний бюджет, усі пільговики без обмежень можуть скористатися своїми правами (на відміну від тих районів, де виставляють максимальну суму, що дозволяє безкоштовно отоварити необхідними медпрепаратами, а

відтак вже пропонують платити з власної кишені). Про це розповів начальник відділу охорони здоров'я райдержадміністрації Олег Яхницький.

Як відомо, перелік категорій осіб, які мають право на безоплатний та пільговий відпуск лікарських засобів, регламентує постанова Кабінету Міністрів від 17 вересня 1998 р. Це право мають ветерани війни; ветерани праці; особи, які потерпіли внаслідок аварії на ЧАЕС; пенсіонери з мінімальними пенсіями; діти віком до 3-х років; діти-інваліди віком до 16 років. До групи населення, яким ліки відпускають за 50-ти відсотковою знижкою, належать: інваліди I та II груп за захворюваністю; інваліди I та II груп з дитинства; діти віком від 3 до 6 років; реабілітовані; почесні донори.

Спеціальний наказ МОЗ від 14.04.2003 р. визначає ті лікарські засоби, які дозволені для випускування амбулаторним хворим пільгових категорій. Загалом перелік хвороб, які дають право на безоплатне та пільгове придбання медикаментів, дуже великий. Серед них – онкологічні, гематологічні, психічні захворювання, цукровий діабет, ВІЛ-інфекція і т.д.

За словами завідувача районної поліклініки Віктора Кушика, система безкоштовного придбання медикаментів для пільгових категорій населення, зокрема ветеранів, в районі налагоджена. Є спеціалізована аптека, яка обслуговує пільговиків. Єдина вимога – треба мати рецепт від лікаря.

Надія ГОРОШКО

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. На перший курс університету приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах, мають документ державного зразка про повну загальну середню освіту.

1.2. Прийом до університету, відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 17.01.2002 року №2984-III, умов прийому до вищих навчальних закладів України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України за №84 від 05.02.2007 року, наказу МОН №133 від 23.02.2004 року, наказу МОН №134 від 23.02.2004 року та Положення про приймальну комісію державного вищого навчального закладу «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського», незалежно від фінансування підготовки фахівців, проводиться на конкурсній основі за результатами вступних випробувань.

1.3. Підготовка іноземців та осіб без громадянства здійснюється згідно з Законом України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», постановами Кабінету Міністрів України від 26.02.1993 року №136 «Про навчання іноземних громадян в Україні» (із змінами) та від 05.08.1998 року №1238 «Про затвердження Положення про прийом іноземців та осіб без громадянства на навчання до вищих навчальних закладів», Указом Президента України від 25.03.1994 року №112/94 «Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними прикордонними областями Російської Федерації».

1.3.1. Іноземні громадяни українського походження, які отримали направлення на навчання від офіційно зареєстрованих українських національно-культурних товариств, користуються такими ж правами, що і громадяни України, якщо вони:

– були учасниками міжнародних олімпіад з біології.

1.4. Усі вступники користуються рівними правами незалежно від статі, расової, національної приналежності, соціального та майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, віросповідання, місця проживання, стану здоров'я та інших обставин.

1.5. Медичний університет здійснює підготовку фахівців за освітнім кваліфікаційним рівнем «спеціаліст», «бакалавр», «молодший спеціаліст».

1.6. Прийом до медичного університету проводиться на медичний факультет з підготовки спеціалістів за спеціальністю 7.110101 – «Лікувальна справа»; стоматологічний факультет за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія»; фармацевтичний факультет за спеціальністю 7.110201 – «Фармація» (денна та заочна форми навчання), 7.110202 – «Технологія парфумерно-косметичних засобів» і за спеціальністю 7.110206 – «Клінічна фармація»; у навчально-науковий інститут медсестринства за спеціальностями: 6.120.101 (6.110100) – «Сестринська справа»

(бакалавр), 6.120.102 (6.110100) – «Лабораторна діагностика» (бакалавр) і молодших спеціалістів за спеціальністю 5.110102 – «Сестринська справа». Обсяги підготовки на місця державного замовлення відповідно до проектних цифр плану прийому, наданих МОЗ України за спеціальністю 7.110101 «Лікувальна справа» – 129 осіб, на місця понад план державного замовлення за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб – 131 особа, за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія» – 10 осіб, на місця понад план державного замовлення за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб – 140 осіб, за спеціальністю 7.110201 – «Фармація» за державним замовленням – 7 осіб, на місця понад план державного замовлення за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб на очну форму навчання – 100 осіб, на місця понад план державного замовлення за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб на заочну форму навчання – 80 осіб, за спеціальністю 7.110202 – «Технологія парфумерно-косметичних засобів» за державним замовленням – 2 особи, на місця понад план державного замовлення за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб – 8 осіб, за спеціальністю 7.110206 – «Клінічна фармація» за державним замовленням – 3 особи, на місця понад план державного замовлення за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб – 17 осіб, у навчально-науковий інститут медсестринства за спеціальністю 6.120101 «Сестринська справа» за державним замовленням – 10 осіб, на місця понад план державного замовлення за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб із скороченим навчальним тижнем – 40 осіб, за спеціальністю 5.110102 «Сестринська справа» за державним замовленням – 10 осіб, за спеціальністю 6.120102 «Лабораторна діагностика» за державним замовленням – 5 осіб.

Обсяги підготовки іноземних громадян за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб за спеціальністю 7.110101 «Лікувальна справа» – 100 осіб, за спеціальністю 7.110.201 «Фармація» – 20 осіб (очна форма навчання) та 20 осіб (заочна форма навчання), за спеціальністю 5.110102 «Сестринська справа» – 110 осіб.

1.7. Фінансування підготовки фахівців проводиться:

– за рахунок коштів державного бюджету України, республіканського бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів – за державним замовленням;

– за рахунок пільгових довгострокових кредитів;

– за рахунок коштів юридичних осіб;

– за рахунок коштів фізичних осіб;

Плата за навчальний рік щорічно громадянами України, які бажають навчатися за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб складає за спеціальностями:

7.110.101 «Лікувальна справа» – 8600 грн.;

7.110.106 «Стоматологія» – 9950 грн.;

7.110.201 «Фармація» – 8600

грн. (заочна форма навчання – 5000 грн.);

7.110.102 «Технологія парфумерно-косметичних засобів» – 8600 грн.;

7.110.206 «Клінічна фармація» – 8600 грн.;

6.120.101 «Сестринська справа» – бакалавр за скороченим навчальним тижнем – 7500 грн. (навчання за українськими програмами, адаптованими до міжнародних медсестринських програм, з паралельним вдосконаленням англійської мови – 12250 грн.).

Плата за навчальний рік громадянами зарубіжних країн складає за всіма спеціальностями українською та російською мовами навчання – 9540 грн, навчання англійською мовою – 13250 грн. (навчання у навчально-науковому інституті медсестринства за американськими програмами, затвердженими МОН та МОЗ України, англійською мовою – 17500 грн.).

1.8. Цільовий прийом організовується відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (в редакції Закону України від 19.12.1991р. зі змінами і доповненнями від 1.07.1992р. та 6.06.1996р.) і постанови Кабінету Міністрів України від 29.06.1999р. за № 1159 «Про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості».

Місця для цільового прийому сільської молоді за спеціальністю 7.110.101 – «Лікувальна справа» виділяються рішенням приймальної комісії не більше 25 відсотків від плану прийому підготовки спеціалістів за рахунок державного бюджету (32 місця), за спеціальністю 7.110.106 «Стоматологія» – 3 місця, за напрямом «Фармація» – 3 місця. Місця для цільового прийому громадян, що постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС, виділяє приймальна комісія після укладання угоди з центральними органами виконавчої влади (10 місць).

Для осіб, які можуть бути зараховані за результатами співбесіди на місця з бюджетним фінансуванням приймальною комісією виділено 10 місць.

1.9. Організацію прийому до медичного університету здійснює приймальна комісія, яка затверджена наказом ректора університету № 587 від 26.12.2006 р. і діє згідно з Положенням про приймальну комісію державного вищого навчального закладу «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського».

1.10. Форма навчання на медичному і стоматологічному факультетах – денна, фармацевтичному факультеті – денна та заочна, у навчально-науковому інституті медсестринства – денна та заочна з скороченим навчальним тижнем (вечірня). Нормативний зміст та терміни навчання за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями визначається державними стандартами вищої освіти.

1.11. Термін навчання:

1. На медичному факультеті – 6 років;

2. На стоматологічному факультеті – 5 років;

3. На фармацевтичному фа-

ПРАВИЛА

ДЛЯ ВСТУПНИКІВ ДО ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО» 2007 РОКУ

культеті – 5 років (заочна форма навчання – 5,5 років);

4. У навчально-науковому інституті медсестринства – за спеціальністю 6.120101 «Сестринська справа» (бакалавр), особи, які мають спеціальність 5.110102 зараховуються на 1 курс – 2 роки, за скороченим навчальним тижнем – 3 роки. За спеціальністю 6.110100 «Лабораторна діагностика» (бакалавр), зараховуються особи, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень «молодшого спеціаліста» на 1 курс – 2 роки. За спеціальністю 5.110102 «Сестринська справа» – 3 роки.

2. ПРИЙОМ ДОКУМЕНТІВ

2.1. Прийом документів здійснюється з 26 червня по 15 липня (включно) 2007 року. У іноземних громадян по 30 вересня (включно) 2007 року. При наявності вакантних контрактних місць Приймальна комісія може оголосити додатковий прийом документів за погодженням МОЗ України.

2.2. Вступники подають особисто у приймальну комісію заяву, в якій вказується напрям підготовки та обрана спеціальність, форма та джерела фінансування. До заяви додають такі документи:

а) документ державного зразка про повну загальну середню освіту в оригіналі або його копію, завірену в установленому порядку. Особи, які беруть участь у конкурсній процедурі зарахування до декількох вищих навчальних закладів або на декілька спеціальностей у п'ятиденний термін після складання вступних випробувань та оголошення списку осіб рекомендованих до зарахування на навчання за державним замовленням а також за рахунок державних пільгових довгострокових кредитів, зобов'язані подати оригінал документа про освіту, медичної довідки, документів Українського центру оцінювання якості освіти до приймальної комісії;

б) медичну довідку за формою 086-У (медичну комісію вступники проходять за місцем проживання) (оригінал або копію);

в) 6 фотокарток розмірами 3г4 см;

г) відповідний документ (документи) Українського центру оцінювання якості освіти, що відповідають переліку вступних випробувань (якщо вступник був тестований Українським центром оцінювання якості освіти) вступник подає за власним бажанням;

д) копію трудової книжки (для осіб, які мають стаж роботи);

е) особи, які вступають на умовах цільового прийому згідно з встановленими квотами, додають направлення відповідного взірця, видане обласним управлінням охорони здоров'я, а також управлінням охорони здоров'я Ради Міністрів Автономної Республіки Крим і Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» в редакції Закону України від 19.12.1991р. зі змінами і доповненнями від 1.07.1992р. та 6.06.1996р. (для III і IV категорії осіб) і постанови Кабінету Міністрів України від 29.06.1999р. за № 1159 «Про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості»;

є) громадяни зарубіжних країн подають угоду (контракт) із гарантією повної компенсації затрат на підготовку спеціалістів;

ж) особи, які вступали до інших вищих навчальних закладів і отримали оцінки, що відповідають середньому і вище рівню знань («4-12 балів») з біології, хімії і української мови, подають довідку відповідного взірця.

з) паспорт (свідоцтво про народження для осіб, які за віком не мають паспорта), військовий квиток (посвідчення про приписку до призовної дільниці) та документи, що дають право на пільги, оригінал документа про освіту (при поданні його копії) вступник пред'являє особисто і не пізніше 15 липня.

и) вступники з числа військово-службовців – подають рапорт за командою з 1 лютого до 1 квітня року вступу.

3. ВСТУПНІ ВИПРОБУВАННЯ

3.1. Вступними випробуваннями до університету в межах державного замовлення та за кошти юридичних і фізичних осіб на медичний, стоматологічний і фармацевтичний факультети є комплексний іспит з біології, хімії та української мови у вигляді тестування, який складається з 16 липня. Оцінювання тестової комплексної роботи здійснюється за рейтинговою системою (при необхідності конвертується у дванадцятибальну шкалу «1-12 балів»).

Програми вступних випробувань відповідають програмам середніх загальноосвітніх закладів.

ПРИЙОМУ

У навчально-науковому інституті медсестринства в межах державного замовлення та за кошти юридичних і фізичних осіб за спеціальністю «Сестринська справа» (бакалавр) вступними випробуваннями є іспити з основ сестринської справи (письмово), української мови (диктант), за спеціальністю «Лабораторна діагностика» з базовою вищою освітою — з хімії (у формі тестування), української мови (диктант), в межах державного замовлення за спеціальністю «Сестринська справа» (молодший спеціаліст) — з біології (у формі тестування), української мови (диктант). Оцінювання письмових робіт здійснюється за дванадцятибальною шкалою («1-12 балів»).

*Положення про іспити та критерії оцінок знань абітурієнтів додаються.

3.2. Вступні випробування для осіб, які виявили бажання навчатися за кошти юридичних і фізичних осіб проводиться згідно розкладу, затвердженого приймальною комісією за умови оплати вартості навчання.

3.2.1. Для осіб, які брали участь в зовнішньому тестуванні навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти з відповідних предметів і виявили бажання навчатися в університеті зараховуються результати тестування, підтверджені відповідними документами Українського центру оцінювання якості освіти. Державний вищий навчальний заклад «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського» встановлює мінімальну кількість балів, зазначену у документі Українського центру оцінювання якості освіти при вступі на медичний, стоматологічний, фармацевтичний факультети — 4 бали.

3.2.2. Угоди укладаються після оплати за навчання та здачі іспитів.

3.3. Особи, які не атестовані з української мови, можуть скласти іспит з російської мови (диктант).

3.4. Вступники мають право складати вступні іспити з біології, хімії та основ сестринської справи українською або російською мовами.

3.5. Як вступні випробування для осіб, які виявили бажання навчатися на медичному, стоматологічному та фармацевтично-

му факультетах можуть зараховуватись оцінки на іспитах з біології, хімії, української мови, отримані при вступі до університету або інших ВНЗ незалежно від джерел фінансування. Допуск до участі в конкурсі цих осіб дозволяється рішенням приймальної комісії за заявою абітурієнта.

3.5.1. Дана категорія вступників бере участь у конкурсі на загальних умовах.

3.5.2. Вступними випробуваннями для іноземних громадян є співбесіда з біології та хімії.

3.6. Перескладання вступних іспитів на вищий рівень знань не дозволяється.

3.7. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступний іспит або знання яких було оцінено балами, нижче середнього рівня («1-3 бали» за 12-бальною шкалою), до участі в наступних вступних випробуваннях і в конкурсі не допускаються.

3.8. За користування під час іспиту сторонніми джерелами інформації, а також за підказку абітурієнт усувається з іспиту. Екзаменаційна робота не перевіряється і оцінюється за рівнем знань нижче середнього.

3.9. Апеляція абітурієнта з приводу екзаменаційної оцінки приймається не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки.

4. ЗАРАХУВАННЯ

4.1. Зарахування на 1-й курс на місця, що фінансуються з державного бюджету, проводиться до 5 серпня, а на місця, що фінансуються на кошти юридичних та фізичних осіб — до 30 серпня.

4.2. Зараховуються до університету без вступних випробувань.

4.2.1. Учасники міжнародних олімпіад з біології, які проводились у 2006/2007 н.р. для учнів 11 (12) класів середніх загальноосвітніх закладів та випускних курсів професійних навчально-виховних закладів на базі повної загальної середньої освіти.

4.2.2. Призери IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з біології, які проводились у 2006/2007 н.р. для учнів 11 (12) класів середніх загальноосвітніх закладів та випускних курсів професійних навчально-виховних закладів на базі повної загальної середньої освіти.

4.2.3. Призери Всеукраїнських конкурсів професійної майстер-

ності медичних (фармацевтичних) навчальних закладів I-II рівня акредитації.

4.3. Звільняються від вступних випробувань та зараховуються до університету за результатами співбесіди.

4.3.1. Особи, яким законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (в редакції закону України від 19.12.1991 року зі змінами й доповненнями від 01.07.1992 р. та 06.06.1996 р.) надане таке право.

4.3.2. Призери III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України з біології, які проводились Міністерством освіти України у 2006/2007 н.р. для учнів 11(12) класів середніх загальноосвітніх закладів та випускних курсів професійних навчально-виховних закладів на основі базової загальної середньої освіти.

4.3.3. Випускники навчально-наукового інституту медсестринства державного вищого навчального закладу «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського» за спеціальністю 5.110102 «Сестринська справа», які отримали диплом з відзнакою і мають рекомендацію вченої ради університету для навчання на місцях державного фінансування за спеціальністю 6.120101 «Сестринська справа» з базовою вищою освітою.

4.3.4. Випускники Чортківського державного медичного коледжу, які закінчили його у 2007 році з відзнакою і рекомендовані для навчання в університеті педагогічною радою коледжу на місця державного фінансування за спеціальністю 7.110101 «Лікувальна справа» (2 особи) та на місця, що фінансуються на кошти юридичних і фізичних осіб, медичного (7 осіб), фармацевтичного (3 особи) та стоматологічного (3 особи) факультетів (відповідно до угоди про співпрацю між державним вищим навчальним закладом «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського» та Чортківським державним медичним коледжем).

4.4. Зараховуються до університету на місця державного фінансування поза конкурсом при отриманні на вступних іспитах кількості балів, що відповідає середньому і вище рівню («4-12 балів») (при поданні документа (документів) Українського центру оцінювання якості освіти) — мінімальної кількості балів, зазначених у документах (документі) Українського центру оцінювання якості освіти):

— особи, яким законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії соціального захисту» (3551-12) надане таке право;

— діти-сироти та діти, які залишились без піклування батьків;

— інваліди I та II груп та діти-інваліди віком до 18 років, яким не протипоказане навчання за обраною спеціальністю;

— особи, яким законом України «Про статус і соціальний за-

хист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» в редакції Закону України від 19.12.1991р. зі змінами й доповненнями від 01.07.1992 року та 06.06.1996р. надано таке право;

— діти військовослужбовців Збройних Сил України, інших військових формувань, працівників правоохоронних органів, які загинули під час виконання службових обов'язків.

Неповнолітніми вважаються особи, яким на день подачі документів до приймальної комісії не виповнилося 18 років.

4.5. Усі інші абітурієнти, які успішно витримали вступні іспити, зараховуються до університету за конкурсом відповідно до суми набраних на вступних іспитах балів. При цьому особи, які подали до приймальної комісії документ (документи) Українського центру оцінювання якості освіти, беруть участь у конкурсі з оцінками (кількістю балів), зазначеними в документах (документі) Українського центру оцінювання якості освіти.

4.6. За окремим конкурсом, відповідно до суми набраних балів, зараховуються на цільові місця державного замовлення особи, які мають цільове направлення згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 29.06.1999р. №1159 «Про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості».

4.6.1. Особи, які не зараховані за цільовим прийомом, можуть брати участь в конкурсі на загальних засадах.

4.7. При рівності конкурсних балів переваги при зарахуванні мають:

а) особи, яким Законом України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» в редакції від 21.03.1991 р. зі змінами та доповненнями надане таке право;

б) повнолітні особи, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС, віднесені до 3 або 4 категорій і вступали до університету за конкурсом;

в) військовослужбовці, які звільнені в запас протягом трьох останніх років;

г) особи, які закінчили медичні училища і отримали диплом з відзнакою;

д) випускники, які закінчили середні загальноосвітні заклади і нагороджені золотою (срібною) медаллю;

е) особи, які закінчили професійні навчально-виховні заклади і отримали диплом з відзнакою;

є) особи, які передбачені пунктом 4.3. (підпунктами 2, 3);

ж) особи, які закінчили навчально-науковий інститут медсестринства державного вищого навчального закладу «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського»;

з) особи, які закінчили медичні училища і мають більший стаж роботи в медичних закладах;

і) особи, які мають цільове направлення і не пройшли за конкурсом на виділені цільові місця;

ї) медичні працівники, які мають більший стаж практичної роботи в медичних закладах;

й) випускники середніх шкіл,

які мають посвідчення про закінчення навчально-виробничого комбінату за спеціальністю «Молодша медична сестра по догляду за хворими» або про закінчення гуртка «Молодий медик», тощо;

к) особи, які мають більший стаж роботи з інших спеціальностей;

л) особи, які мають вищий середній бал в документі про середню освіту;

м) жителі областей, в яких немає медичних вузів;

4.8. Зарахування на місця медичного, стоматологічного і фармацевтичного факультетів з позабюджетним фінансуванням проводиться до 30 серпня на конкурсній основі, з урахуванням результатів вступних випробувань після оплати вартості навчання.

4.9. Особи, які вступали на планові місця, що фінансуються з державного бюджету, витримали вступні випробування, але не пройшли за конкурсом, можуть брати участь в конкурсі на місця позабюджетного фінансування, що залишились після зарахування осіб, які спочатку виявили бажання навчатись на контрактних умовах і уклали про це угоду.

4.10. Особи, які у встановлений термін (п'ять днів) не подали оригіналу документа про освіту, оригіналу медичної довідки, оригіналів документів Українського центру оцінювання якості освіти до приймальної комісії, не зараховуються на навчання на місця державного замовлення.

5. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Особи, які не пройшли за конкурсом до іншого ВНЗ, мають право брати участь у конкурсі на вільні місця медичного, стоматологічного і фармацевтичного факультетів в межах ліцензованого обсягу для навчання на контрактній основі.

5.2. Особи, які вступають на місця з позабюджетним фінансуванням, батьки яких є співробітниками державного вищого навчального закладу «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського» зі стажем роботи у ВНЗі не менше 3-х років, з подання трудового колективу здійснюють оплату у розмірі 50 % від встановленої вартості навчання.

5.3. Особи, які без поважних причин не приступили до занять протягом 10 днів від дня їх початку, віраховуються з вищого навчального закладу.

5.4. На звільнені при цьому місця може проводитись додаткове зарахування за конкурсом осіб, які склали вступні іспити.

5.5. Роботи вступників, які не зараховані до вищих навчальних закладів, зберігаються протягом одного року, потім знищуються, про що складається акт.

5.6. Усі питання, які пов'язані з прийомом до університету, вирішуються приймальною комісією університету. Правила прийому затверджені на засіданні приймальної комісії державного вищого навчального закладу «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського» 26. 03. 2007 року (протокол № 4).

